

Azərbaycanın "Amfibiya" sı yanğınla mübarizədə 2 uçuş edib

Azərbaycan Fövqəladə Hallar Nazirliyinə (FHN) məxsus "BE-200CS" amfibiya tipli təyyarə Türkiyənin Muğla əyalətinin Marmaris bölgəsində yanğınların söndürülməsində iştirak edib.

APA-nın İstanbul müxbirinin verdiyi xəbərə görə, gecə saatlarında Türkiyəyə gələn təyyarə dünən 2 uçuş həyata keçirərək Yeşilbelde və Çöplük rayonlarında yanğın ərazisinə 120 tona yaxın su töküüb. Qeyd edək ki, ekipaj bu gün də yanğına müdaxilə prosesini davam etdirməkdə.

Qiyməti 160 ABŞ dollardan başlayır

Qazaxıstan şirkəti Azərbaycana uçuşlara başlayacaq

7 iyul tarixindən başlayaraq Qazaxıstanın "Qazaq Air" aviashirkəti Nur-Sultan - Bakı və

geriyə reyslərə başlayır.

Şirkətdən verilən məlumata görə, reyslər həftədə iki dəfə, cümə axşamı və bazar günü yerinə yetiriləcək.

Biletlərin qiyməti 74 658 təngədən başlayır (160 ABŞ dolları).

Şuşada binalar üç və beşmərtəbəli olacaq

Evlər inşa edilərkən şəhərinin iqlim şəraiti nəzərə alınacaq

Şuşa şəhərində salınacaq 23 binalı yaşayış massivinın 8 binasının inşası üzrə keçirilən açıq tender müsabiqəsinə yekun vurulub.

Şuşa Şəhəri Dövlət Qoruğu İdarəsindən

verilən xəber görə, 9 şirkətin təqdim etdiyi təkliflər tender komissiyası üzvləri tərəfindən qiymətləndirilib və komissiyanın qərarı ilə "CONCO" QSC ilə müqavilə bağlanıb.

(səh. 2)

№ 111 (5633), 2022-ci il

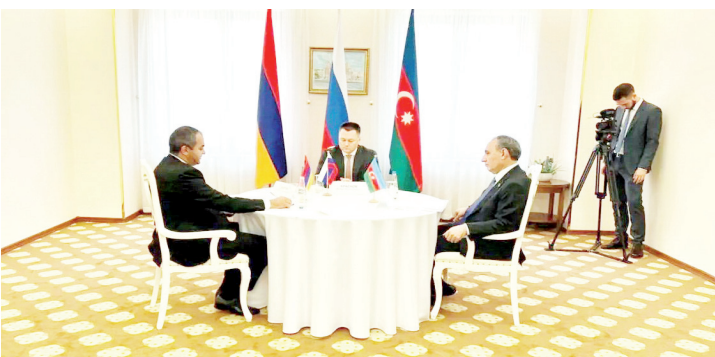
Qiyməti 40 qəpik

ŞƏRQ

Günəş Şərqdən doğur!

www.sherg.az

25 iyun 2022-ci il (şənbə)

Minskə bir araya gəldilər

Azərbaycan, Ermənistan və Rusiyanın baş prokurorları arasında görüş keçirilib

Dünən Belarusun paytaxtı Minskə Rusiya tərəfinin təşəbbüsü ilə Azərbaycan Baş prokuroru Kamran Əliyev, Rusiya Baş prokuroru İqor Krasnov və Ermənistan Baş prokuroru Artur Davtyan arasında üçtərəfli görüşü keçirilib.

Bu barədə "Şərq"ə Baş Prokurorluqdan məlumat verilib.

K.Əliyev 1-ci və 2-ci Qarabağ müharibələrindən sonra itkin düşmüş şəxslərin tapılması istiqamətində birgə fəaliyyətin vacibliyinə toxunaraq, bu prosesin davam etdirilməsinin önəmini qeyd edib.

Mina xəritələrinin verilməsinin insanların həyat və sağlamlığının qorunmasında əhəmiyyətini, həmçinin Qarabağa qanunsuz səfərlərin yolverilməzliyi diqqətə çatdırılıb və bu sahədə əməkdaşlığın davam etdirilməsinin zəruriliyi vurğulanıb.

(səh. 2)

Zəngəzur dəhlizinin açılması gündəmdədir

Rusiya sülh müqaviləsinin bağlanmasında əsas vasitəçi olmaq istəyir

Ötən gün Rusiyanın Xarici işlər naziri Sergey Lavrovun Azərbaycana səfəri başlayıb.

Sergey Lavrov Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin qəbulunda olub. S.Lavrovun həmçinin, həmkarı Ceyhun Bayramovla görüşü baş tutub. Geniş tərkibli görüşdən sonra XİN başçıları brifinq keçiriblər.

Brifinqdə çıxış edən Ceyhun Bayramov Azərbaycan üçün münasib şəhərin keçmişdə qaldığını bəyan edib: "Ermənistanla münasibətləri normallaşdırmaq üçün bütün üçtərəfli bəyanatları yerinə yetirmək lazımdır. Azərbaycan üçün prioritet işğaldan azad edilmiş ərazilərin bərpasıdır. Yaxın gələcəkdə biz məcburi köçkünlərin işğaldan azad edilmiş ərazilərə qayıtmasının şahidi olacağıq".

(səh. 3)

"Kommunikasiyaların bərpası məsələsində irəliləyiş əldə olunub".

Bunu Azərbaycanın Xarici işlər naziri Ceyhun Bayramov Bakıda rusiyalı həmkarı Sergey Lavrovla birgə keçirdiyi mətbuat konfransında

deyib. Nazir bildirib ki, Azərbaycan təkə sözündə deyil, real fəaliyyətdə də buna səy göstərir. O xatırladı ki, müharibə bitəndən dərhal sonra Azərbaycan müharibə səhifəsini çevirməyə və iki ölkə arasında sülhün bərpasına başla-

mağa hazır olduğunu bildirib. Nazir bu fikri səsləndirməyin asan olduğunu düşüncələrə məsləhət görüb ki, azad olunmuş ərazilərə səfər etsinlər...

(səh. 2)

"YAŞAT" yaşadır

Fonda yığılan vəsaitin
61 milyondan artığı şəhid
ailələri və qazilərə xərclənib

Bu günə qədər "YAŞAT" Fonduna 73 milyon 781 min vəsait toplanıb. Bu barədə Fondun rəhbəri, Qarabağ qazisi Elvin Hüseynov Fondun fəaliyyətinə dair hesabat xarakterli mətbuat konfransında deyib. Fondun rəhbəri bildirib ki, yığılan məbləğin 61 milyon 114 min 757 manatı fəaliyyət istiqamətləri üzrə xərclənib. Ölkə ərazisində 2 min 927 şəhidin ailə üzvləri, habelə 5 min 599 yaralı olmaqla ümumilikdə 16 min 966 şəxsle görüşüldü, ehtiyacları qeydə alınıb.

(səh. 4)

Naxçıvandan Bakıya uçan təyyarə ildırım səbəbindən havaya qalxmayıb

Hava şəraiti ilə əlaqədar AZAL-ın Naxçıvandan Bakıya uçan təyyarəsi havaya qalxmayıb.

"Report" xəbər verir ki, artıq bu barədə sənədlərə xəbərdarlıq edilib.

Qeyd edək ki, AZAL-ın J2 0256 reysi üzrə saat 18:50-də Naxçıvan Hava Limanından qalxmalıdır. İldırım çaxması və havanın dumanlı olması səbəbindən təyyarənin kapitanı aeroportda gözləmək qərarı qəbul edib.

Təyyarənin Naxçıvan Hava Limanında neçə saat gözləyəcəyi ilə bağlı dəqiq məlumat verilməyib.

(səh. 7)

Koronavirusdan bir nəfər ölüb

Daha 17 nəfər yoluxub, 34 nəfər müalicə olunaraq sağalıb

Azərbaycan Respublikasında koronavirus (COVID-19) infeksiyasına 17 yeni yoluxma faktı qeydə alınıb, 34 nəfər müalicə olunaraq sağalıb.

Nazirlər Kabineti yanında Operativ Qərargahdan

"Şərq"ə verilən məlumata görə, COVID-19 üçün götürülən analiz nümunələri müsbət çıxmış şəxslərdən 1 nəfər vəfat edib.

Azərbaycanda indiyədək ümumilikdə 793 106 nəfərin koronavirus infeksiyasına yoluxması faktı müəyyən edilib. Onlardan 783 240 nəfər müalicə olunaraq sağalıb, 9 717 nəfər vəfat edib, aktiv xəstə sayı 149 nəfərdir.

Qənaət rejiminə start verildi

Təhsil Nazirliyinə ayrılan xidməti minik avtomobillərinin say həddi azaldılıb

Nazirlər Kabineti "Azərbaycan Respublikasında dövlət büdcəsindən maliyyələşən idarə, müəssisə və təşkilatlarda nəqliyyat vasitələrindən istifadə qaydalarının təkmilləşdirilməsi haqqında" qərarında dəyişiklik edib.

"Report" xəbər verir ki, bu barədə Baş nazir Əli Əsədov qərar imzalayıb.

Dəyişikliyə əsasən, Təhsil Nazirliyinə ayrılan xidməti minik avtomobillərinin say həddi 75-dən 23-ə endirilib. Təhsil Nazirliyinin ərazi və yerli bölmələr üzrə ayrılan xidməti minik avtomobillərinin sayı 65-dən 13-ə endirilib.

Rusiyanın Minsk qrupu ilə bağlı mövqeyini bəyanirik

Rəsmi Moskvanın bu məsələ ilə bağlı yanaşması Azərbaycanla eynilik təşkil edir

(səh. 5)

Taksi xidmətindən narazılıq artıb

Ona görə sərnəşinlər avtobuslardan istifadəyə üstünlük verir

Sülh müqaviləsinin alternativini yoxdur

Üçtərəfli bəyanatda qeyd olunan bütün razılaşmaya əməl olunmalıdır

“Kommunikasiyaların bərpası məsələsində irəliləyiş əldə olunub”. Bunu Azərbaycanın Xarici İşlər naziri Ceyhun Bayramov Bakıda rusiyalı həmkarı Sergey Lavrovla birgə keçirdiyi mətbuat konfransında deyib. Nazir bildirib ki, Azərbaycan təkcə sözde deyil, real fəaliyyətdə də buna say göstərir. O xatırladıb ki, müharibə bitəndən dərhal sonra Azərbaycan müharibə səhifəsini çevirməyə və iki ölkə arasında sülhün bərpasına başlamağa hazır olduğunu bildirib. Nazir bu fikri səsləndirməyin asan olduğunu düşünənlərə məsləhət görüb ki, azad olunmuş ərazilərə səfər etsinlər:

“Və orada bizim gördüklərimizi gör-sünlər. Bütün bunlardan sonra çox qısa müddət ərzində belə açıq şəkildə bu fikri səsləndirmək siyasi cəsarət tələb edir. Bunun üstündən bir ildən çox keçsə də, qarşı tərəfdən reaksiya olmadı”. XİN rəhbərinin sözlərinə görə, 2022-ci ilin fevral ayında isə Azərbaycan növbəti addımı ataraq Ermənistan tərəfinə ölkələrarası münasibətlərin bərpası ilə bağlı 5 əsas prinsipi təqdim edib: “Yeri gəlmişkən qeyd edim ki, bu addım pozitiv qarşılandı və bundan sonra diplomatik aktivlik yarandı. Nəhayət, üçüncü olaraq onu qeyd etmək istəyirəm ki, bu gün bizim müzakirələrimiz zamanı Azərbaycan-Ermənistan əlaqələrinin normallaşması ilə bağlı mümkün treklərin içində ən çox kommunikasiya əlaqələrinin açılması məsələsində irəliləyiş əldə etdik. Düzdür, bununla bağlı hələ konkret heç nə yoxdur, amma hər halda düşüncə ki, normallaşma əldə etmək baxımından ciddi əhəmiyyət daşıyır və irəliləyiş ola bilər. Xatırladım ki, üçtərəfli bəyanata kommunikasiya əlaqələrinin yaradılması ilə bağlı bəndin qoyulmasını tələb edən də Azərbaycan tərəfi idi”.

“Bu yaxınlarda məcburi köçkünlərin azad olunmuş ərazilərə qayıdışının şahidi olacağıq”

XİN rəhbəri deyib ki, bu yaxınlarda məcburi köçkünlərin azad olunmuş ərazilərə qayıdışının şahidi olacağıq: “Azərbaycan Respublikası üçün işğaldan azad olunmuş ərazilərin bərpası prioritet hesab olunur. Buna dövlət səviyyəsində yüksək əhəmiyyət verilir. Məqsədlərin böyük hissəsi yerinə yetirilir, ərazilərin bərpası çox yüksək tempdə aparılır. Və biz bu yaxınlarda məcburi köçkünlərin azad olunmuş ərazilərə qayıdışının şahidi olacağıq. Bu nöqtəyi-nəzərdən deyə bilərəm ki, azad olunmuş ərazilərin bərpası ilə bağlı müştərk layihələrin həyata keçirilməsi də əməkdaşlığımızın hissəsi sayılır”. Ceyhun Bayramov Rusiya şirkətlərinin Qarabağda bərpasında marağını yüksək dəyərləndirdiklərini də diqqətə çatdırıb.

“Münaqişə keçmişdə qalıb, sülh üçün əldə edilmiş razılaşmaya əməl edilməlidir”

Ceyhun Bayramov vurğulayıb ki, görüşdə postmünaqişə dövrünün problemləri müzakirə edilib, sülh və əməkdaşlıq atmosferinin yaradılması məsələsinə geniş yer ayrılıb: “Azərbaycan hesab edir ki, bu münaqişə keçmişdə qalıb və daimi sülh və regionda sabitliyin təmini üçün əldə edilmiş razılaşmaya əməl edilməlidir. Biz hər dəfə Azərbaycan, Rusiya və Ermənistan liderləri arasında üçtərəfli razılığın əldə olunmasında Rusiya Federasiyasının rolunu yüksək dərəcədə qiymətləndiririk. Azərbaycan tərəfinin mövqeyi ondan ibarətdir ki, dövlətlərə münasibətlərin normallaşdırılması üçün əldə olunan razılığa əməl olunması vacibdir. Bu da bütün regionda əlaqələrin inkişafının təminatçısıdır, çünki iki ölkə arasında əlaqələrin normallaşmasının uzanması, onun süni

uzadılması neqativ nəticələr və ciddi risklər yaradır”.

“Azərbaycan və Rusiya 250-dən artıq fərqli razılaşma imzalayıb”

C.Bayramov qeyd edib ki, Azərbaycan və Rusiya 250-dən artıq fərqli razılaşma imzalayıb: “Rusiya Xarici İşlər naziri Sergey Lavrovun Bakıya səfəri iki ölkə arasında mehriban qonşuluq münasibətlərinin göstəricisidir”. O, iki qurumun gələcək tədbir planını müzakirə etdiyini diqqətə çatdırıb. Ceyhun Bayramov Azərbaycanla Rusiya arasında bu günə qədər 250-dən çox müxtəlif razılaşmanın imzalandığını xatırladıb: “Azərbaycan və Rusiya arasında münasibətlər qarşılıqlı faydalı və strateji əməkdaşlığın, mehriban qonşuluğun uğurlu nümunəsidir. İkitərəfli münasibətlər uzun tarixə malikdir. Dövlət müstəqilliyini bərpa edəndən bəri Azərbaycan və Rusiya arasında 250-dən artıq fərqli razılaşma imzalanıb. Bu razılaşmalar iki ölkə arasında əməkdaşlıqda etibarlı normativ-hüquqi baza yaradır”.

Nazir xüsusən, 2022-ci ildə imzalanmış müttəfiqlik qarşılıqlı fəaliyyəti haqqında Bəyannaməni vurğulayıb: “Xüsusilə, Azərbaycan Respublikası ilə Rusiya Federasiyası arasında 1997-ci ildə imzalanmış “Dostluq, əməkdaşlıq və qarşılıqlı təhlükəsizlik haqqında Müqaviləni”, dostluq və strateji tərəfdaşlıq haqqında 2008-ci ildə imzalanmış Bəyannaməni və nəhayət, 2022-ci ildə imzalanmış “Müttəfiqlik qarşılıqlı fəaliyyəti haqqında Bəyannamə” iki ölkə arasındakı hərtərəfli əməkdaşlıq səviyyəsini əks etdirir”.

“Şərqi Zəngəzurdə sənaye parkında Azərbaycan-Rusiya birgə mərkəzi yaradılıb”

Ceyhun Bayramov bəyan edib ki, Şərqi Zəngəzurdə sənaye parkında Azərbaycan-Rusiya birgə mərkəzi yaradılıb: “Həmçinin, Rusiya şirkətlərinin iştirak etdiyi önəmli layihələr arasında dəmir yolu xətlərinin bərpasını, Horadiz-Ağbend dəmir yolu layihəsi üçün dəmir yolu relslərinin tədarükünü qeyd etmək olar. Rusiya şirkətləri ilə 20 min ton dəmir yolu relsinin alınması barədə müqavilə var ki, onun artıq üçdə bir hissəsi yerinə yetirilib”. Ceyhun Bayramov azad olunmuş torpaqlarda onlarla Rusiya şirkətinin fəaliyyət göstərdiyini vurğulayıb. O, Rusiya və Azərbaycanın dövlət qurumları, biznes strukturları arasında müntəzəm əlaqənin olduğunu da xatırladı.

“Bu yeni prosesin bazası Rusiya, Azərbaycan və Ermənistan liderlərinin üç üctərəfli bəyanatdır”

Rusiya XİN rəhbəri Sergey Lavrov bildirib ki, o, Minsk qrupunun fəaliyyətini ABŞ və Fransanın təşəbbüsü ilə dayandırıldığını qeyd edib: “Lakin biz postmünaqişə nizamlanması prosesini əlbəttə ki, müzakirə etdik. Bu yeni prosesin bazası Rusiya, Azərbaycan və Ermənistan liderlərinin üçtərəfli bəyanatıdır. 2020-ci ilin sentyabr, oktyabr aylarından sonra münaqişənin nizamlanması ilə bağlı həmin dövrə qədər işlənilən hazırlanan sənədləri artıq necə dəyərlər, arxada qoyduq. Bu, obyektiv reallıqdır. Azərbaycan, Rusiya və Ermənistan liderlərinin üç bəyanatı hamı tərəfindən yerdə qalan məsələlərin həlli istiqamətində hərəkət etmək üçün əsas kimi tanınır. Ona görə, biz bu mövqedən çıxış edirik. Başa düşdüyüm kimi, bu reallığı bizim avropalı qonşularımız da qəbul edir, hansı ki, Avropa İttifaqının səylərini yerdə qalan tapşırıqların həllinə daxil etməyə çalışır. Lakin onların hamısı qəbul edirik ki, bu tapşırıqlar mənim xatırladığım

üç üctərəfli sənəddə qeyd olunub, hansı ki, həmin sənədlər heç bir şəkildə Minsk qrupunun fəaliyyəti ilə, yekun məqsəd istisna olmaqla, həmin qrupun indiyə kimi gördüyü işlərə bağlı deyil. Yekun məqsəd isə Qarabağı əhatə edən rayonların azad olunması və Qarabağın və onun əhalisinin həyat fəaliyyəti məsələlərini həll etmək idi”.

“Bakı ilə İrəvan arasında sülh müqaviləsinin bağlanmasına yardım etməyə hazırıq”

Lavrov deyib ki, Rusiya Bakı ilə İrəvan arasında sülh müqaviləsinin bağlanmasına yardım etməyə hazırdır: “Cənubi Qafqazda sülhün, sabitliyin və təhlükəsizliyin möhkəmlənməsi məsələlərini müzakirə etdik. “Rusiya, Azərbaycan və Ermənistan liderlərinin üç bəyanatında qeyd olunan bütün razılaşmaların icra olunmasının alternativsizliyini təsdiq etdik. Hansı ki, bura praktiki olaraq regionda postmünaqişə nizamlanması bütün aspektləri aiddir. Cənubi Qafqaz regionunda bütün kommunikasiyaların və iqtisadi əlaqələrin açılması ilə bağlı Üçtərəfli İşçi Qrupun işindən məmnunluq ifadə etdik. Onlar iyunun 3-də Moskvada, iki həftə sonra isə Peterburq İqtisadi Forumu çərçivəsində görüş keçiriblər. Son təmaslar dəmir yol və avtomobil yolu marşrutu ilə bağlı tərəflərin mövqelərini əhəmiyyətli dərəcədə yaxınlaşdırmağa imkan verib”. Lavrov Azərbaycan-Ermənistan sərhədlərinin delimitasiyası ilə bağlı ikitərəfli komissiyasının işinin davam etməsinin vacibliyini qeyd edib: “Rusiya tərəfi üç ölkənin liderlərinin razılaşmasına müvafiq olaraq, lazımi məşvərətçi yardımını etməyə hazır olacaq. Eyni ilə, Bakı ilə İrəvan arasında sülh müqaviləsinin bağlanmasına yardım etməyə hazırıq, hansı ki, bu təşəbbüslə bizim azərbaycanlı dostlarımız çıxış ediblər”.

“Xəzər problematikasına da xüsusi diqqət ayırdıq”

Rusiya XİN başçısı azərbaycanlı həmkarı ilə görüşdə “3+3” formatında əməkdaşlığın davam etdirilməsinin vacibliyinə dair razılaşdıqlarını söyləyib:

“Xəzər problematikasına da xüsusi diqqət ayırdıq. Dünən prezidentlə görüşümzdə və bugünkü danışıqlarda Xəzərin hüquqi statusu ilə bağlı Konvensiyanın tam icra olunmasına vurğu etdik. Ümumi anlayışımız var ki, Xəzəryanı dövlətlərin liderləri iyunun 29-da Aşqabadda toplaşanda bu sənədin əhəmiyyətini və bu sənəddə qeyd olunan əsas prinsiplərin əhəmiyyətini təsdiq edəcəklər”.

“Azərbaycanın Ukrayna ətrafında baş verənlərə ölçülü və məsuliyyətli münasibətini qiymətləndiririk”

Lavrov qeyd edib ki, Rusiya Azərbaycanın Ukrayna ətrafında baş verənlərə ölçülü və məsuliyyətli münasibətini qiymətləndirir: “Rusiya Silahlı Qüvvələrinin Ukraynada keçirdiyi xüsusi hərbi əməliyyat barədə azərbaycanlı həmkarımla qiymətləndirmələrimizi və məlumatlarımızı bölüşdük. Azərbaycan rəhbərliyinin baş verənlərə ölçülü və məsuliyyətli münasibətini qiymətləndiririk”. Lavrov Rusiyanın Azərbaycanla diplomatik dialoqun inkişaf yolundan razı olduğunu söyləyib: “Ümumilikdə, regional və beynəlxalq gündəmdə duran məsələlərlə bağlı Azərbaycanla dialoqumuz var. Bura bizim BMT, ATƏT-dəki əməkdaşlığımız daxildir. Biz Azərbaycanla diplomatik dialoqun inkişaf yolundan razıyıq, hansı ki, bu, ikitərəfli iqtisadi, humanitar və digər əlaqələri, xarici siyasət sahəsində əməkdaşlığı tamamlamağa kömək edir”.

“Ermənistan delimitasiya komissiyasının ikinci iclasında iştiraka hazır olduğunu təsdiqləyib”

Lavrov deyib ki, Ermənistan delimitasiya komissiyasının ikinci iclasında iştiraka hazır olduğunu təsdiqləyib: “Ermənistan tərəfi sərhədlərin delimitasiyası ilə bağlı komissiyanın ikinci görüşündə iştiraka hazır olduğunu təsdiq edib. Biz indi hər iki tərəfə uyğun olacaq tarixin seçilməsi ilə məşğuluq. Mən tərəflərin heç birinin bu işdə fikrindən dönməsi ilə bağlı signalı görməmişəm. Əksinə, İrəvanda da, bugünkü danışıqlarda da indiki mərhələdə bütün səylərdən delimitasiyanın vacib komponent olduğunun təsdiqini aldım”.

İsmayıl

Gələcək planlar barədə fikir mübadiləsi aparılıb

Prezident İlham Əliyev BP qrupunun baş icraçı direktorunu qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev iyunun 24-də BP qrupunun baş icraçı direktoru Bernard Lunini qəbul edib.

Görüşdə BP şirkətinin SOCAR ilə uzun illər uğurlu əməkdaşlıq həyata keçirdiyi vurğulandı. Şirkətin bundan sonra da ölkəmizdə fəaliyyət göstərmək niyyəti ifadə olundu.

BP-nin Azərbaycanda yaşıl enerji növlərinə keçidlə bağlı verdiyi töhfə qeyd edildi. Şirkət tərəfindən Cəbrayılada inşa ediləcək 240 meqavattlıq günəş elektrik stansiyasının əhəmiyyətinə toxunuldu, bununla bağlı iyunun 4-də Şuşada BP ilə imzalanmış sənədin önəmi vurğulandı. Söhbət zamanı gələcək planlar barədə fikir mübadiləsi aparıldı.

Mehriban Əliyeva Avropa və dünya çempionatlarının mükafatçılarını təbrik edib

Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva Avropa və dünya çempionatlarının mükafatçıları ilə bağlı paylaşım edib.

Paylaşımında deyilir: “Yeniyyətmələr və böyükklər arasında yaxın günlərdə keçiriləcək qılıncoynatma, bədii gimnastika, cüdo, güləş və karate üzrə Avropa çempionatlarının mükafatçıları olan bütün idmançıları, həmçinin Dünya çempionatında qızıl medal qazanmış paraüzgüçülərimizi səmimi-qəlbədən təbrik edirəm! Sizin qələbəyiniz mükəmməl hazırlığın, məqsədyönlüliyin və iradənin əyani sübutudur! Həminizə möhkəm cansağlığı, sevinc və yeni nailiyyətlər arzulayıram!”

Minskə bir araya gəldilər

Azərbaycan, Ermənistan və Rusiyanın baş prokurorları arasında görüş keçirilib

Dünən Belarusun paytaxtı Minskə Rusiya tərəfinin təşəbbüsü ilə Azərbaycan Baş prokuroru Kamran Əliyev, Rusiya Baş prokuroru İqor Krasnov və Ermənistan Baş prokuroru Artur Davtyan arasında üçtərəfli görüşü keçirilib.

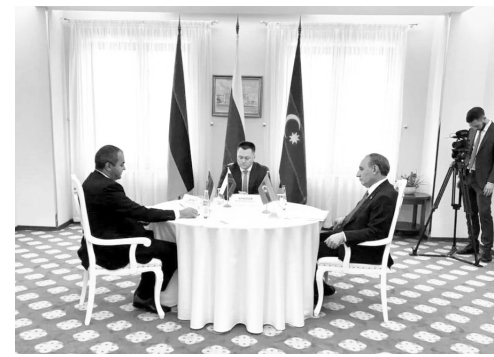
Bu barədə “Şərq”ə Baş Prokurorluqdan məlumat verilib.

K.Əliyev 1-ci və 2-ci Qarabağ müharibələrindən sonra itkin düşmüş şəxslərin tapılması istiqamətində birgə fəaliyyətin vacibliyinə toxunaraq, bu prosesin davam etdirilməsinin önəmini qeyd edib.

Mina xəritələrinin verilməsinin insanların həyat və sağlamlığının qorunmasında əhəmiyyətini, həmçinin Qarabağa qanunsuz səfərlərin yolverilməzliyi diqqətə çatdırılıb və bu sahədə əməkdaşlığın davam etdirilməsinin zəruriliyi vurğulanıb.

Azərbaycan tərəfindən 10 noyabr 2020-ci il tarixli üçtərəfli bəyanata tam şəkildə riayət olunduğu bildirilib.

Rusiyanın Baş prokuroru İqor Krasnov Azərbaycan və Ermənistandan olan həmkarlarına bölgə xalqlarının rifahı naminə sülh və

sabitliyə nail olmağa yönəlməli konstruktiv qarşılıqlı əməkdaşlıq və səylərə görə təşəkkür edib.

Görüşdə Azərbaycan, Rusiya və Ermənistan dövlət başçıları tərəfindən imzalanmış bəyanatların icrası və hüquqi sahədə gələcək əməkdaşlıq məsələləri müzakirə edilib.

Tərəflər gələcəkdə gərginliyə səbəb olan halların qarşısının alınması üçün əlaqələrin gücləndirilməsi ilə bağlı razılaşmanı bir daha dəstəkləyiblər.

Şuşada binalar üç və beşmərtəbəli olacaq

Evlər inşa edilərkən şəhərinin iqlim şəraiti nəzərə alınacaq

Şuşa şəhərində salınacaq 23 binalı yaşayış məssivəsinin 8 binasının inşası üzrə keçirilən açıq tender müsabiqəsinə yekun vurulub.

Şuşa Şəhəri Dövlət Qoruğu İdarəsindən verilən xəbər görə, 9 şirkətin təqdim etdiyi təkliflər tender komissiyası üzvləri tərəfindən qiymətləndirilib və komissiyanın qərarı ilə “CONCO” QSC ilə müqavilə bağlanıb.

Şuşa şəhərinin Baş planına əsasən, aparılacaq tikinti işləri üç və beşmərtəbəli binalar olmaqla müasir materialların istifadəsi ilə baş tutacaq və Şuşa şəhərinin iqlim şəraiti nəzərə alınacaq. Eyni zamanda, binaların zirzəmisində avto-dayanacaq imkanı da olacaq.

Yeni yaşayış kompleksinin yerdə qalan 15 binasının inşası üzrə açıq tenderin keçirilməsi yaxın zamanlarda baş tutacaq. Şuşa Şəhəri Dövlət Qoruğu İdarəsi təcrübəli tikinti şirkətlərini keçiriləcək növbəti tender müsabiqəsində fəal iştirak etməyə dəvət edir.

Xatırladaq ki, Prezident İlham Əliyev Şuşada Vaqif Poeziya Gününün rəsmi açılı-

şında çıxışı zamanı deyib ki, birinci mərhələdə orada 25 yaşayış binasının inşası nəzərdə tutulur. Üç, dörd və beşmərtəbəli yaşayış binaları inşa olunacaq ki, vətəndaşlar artıq Şuşaya qayıtmağa başlasınlar: “Bu kompleks tədbirlər onu göstərir ki, Şuşanın dirçəldilməsi sürətlə gedir və şuşalılar Şuşaya qayıdır. Həm qrup-qrup gəlirlər öz doğma şəhərinə, şəhərini ziyarət edirlər. Eyni zamanda, burada artıq açılış obyektlərdə şuşalılar işlə təmin edilir. Beləliklə, biz Şuşanı yenidən dirçəldəcəyik”.

Müqavilə zamanında imzalandı

Rusiya ilə Azərbaycan arasında informasiya təhlükəsizliyinin qorunması labüddür

Aygün Tahir

İyunun 24-də Rusiyanın Xarici işlər naziri Serqey Lavrov Azərbaycana işgüzar səfər edib. O, həmkarı Ceyhun Bayramovla görüşüb. Görüş zamanı tərəflər bölgədə mövcud olan cari vəziyyət, üçtərəfli bəyanatların icrası ilə bağlı məsələlər, bölgədə münasibətlərin normallaşdırılması və sülhün təmin olunması istiqamətində addımların atılması, o cümlədən sərhədlərin delimitasiyası üzrə komissiyaların fəaliyyəti, bütün kommunikasiyaların açılması, gələcək sülh sazişinin imzalanması məsələləri ətrafında geniş müzakirələr aparılıb.

Görüşün sonunda xarici işlər nazirləri tərəfindən "Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Rusiya Federasiyası Hökuməti arasında beynəlxalq informasiya təhlükəsizliyinin təmin edilməsi sahəsində əməkdaşlıq haqqında Saziş" imzalanıb. Tərəflər bu Sazişə əsasən, təhlükəsizlik və sabitliyi qoruyub saxlamalı, suverenliyə, ərazi bütövlüyünə, dövlət sərhədlərinin təhlükəsizliyinə və toxunulmazlığına qarşılıqlı hörmət bəsləməlidir. Həmçinin mübahisə və münaqişələrin sülh yolu ilə tənzimlənməsi, güc və güclə təhdid tətbiq etməmə, daxili işlərə qarışmama, insan hüquq və əsas azadlıqlarına hörmətlə yanaşmaq məsələləri əksini tapıb.

Saziş bərabərhuquqlu, beynəlxalq hüququn fundamental prinsiplərinə əsaslanır.

İkitərəfli əməkdaşlıq sənədini "Şərq"ə dəyərləndirən politoloq Tofiq Abbasov bildirib ki, informasiya təhlükəsizliyi, onun qorunması kimi məsələlər labüddür:

"Fevralın 22- də Azərbaycan və Rusiya Prezidentləri arasında birgə təhlükəsizlik və müttəfiqlik bəyannaməsi imzalandı. Bəyannamə 43 bənddən ibarətdir. Bəndlərin içində sözügedən məqamlara toxunulub.

Informasiya vasitəsilə insanlarda yanlış fikirlər oyadırlar. İctimai fikir düzgün istiqamətdə yönəlmir. Bəzi dağıdıcı mərkəzlər mürtəce qüvvələrin iştirakı ilə dövlətlər arasına nifaq salmağa səy göstərirlər. Məhz Azərbaycanla Rusiya münasibətlərində er-

Tofiq Abbasov:
"Azərbaycan tərəfindən Rusiyaya qarşı istiqamətlənmiş təhlükəli trendlər yoxdur"

Səbuhi Abbasov:
"Prosesin icrasına peşəkar yanaşılmalıdır. Əks halda qarşılıqlı şəkildə pozuntular olar, xoşagəlməz nəticələr yaranar"

məniliyin fəaliyyətini diqqətə gətirək. Ermənilər dünya miqyasında ölkəmizi bədnam etməyə, tərəflərarası gərginlik yaratmağa çalışırlar.

Azərbaycan tərəfindən Rusiyaya qarşı istiqamətlənmiş təhlükəli trendlər yoxdur. Rusiyaya hər hansı tənqidi baxış ola bilər. Lakin saxtakarlıqla yanlış məlumatları geniş kütləyə çatdırmaq ermənilərin işidir".

Analitikin fikirlərinə görə, sazişin icrası üçün hər iki tərəfin üzərinə məsuliyyət düşür: "Rusiyanın dövlət informasiya agentliyi "RIA Novosti" qondarma Qarabağın "respublika" olması ilə bağlı "nazir" in mü sahibəsini dərc etmişdi. Bu, reallığı əks etdirməyən məqələdir. Guya, Qondarma Qarabağ Respublikası mövcuddur və onun "nazirləri" Azərbaycanın fəaliyyətindən ehtiyatlanırlar.

Azərbaycan qonşu dövlətlərə heç bir problem yaratmır. İnformasiya təhlükəsizliyinə dair anlaşma əldə etmək ümidverici məqamdır. Amma sonrakı mərhələ icra prosesidir. Azərbaycan Rusiyanın etibarlı dostu, qonşusudur. Rus mədəniyyətinə, xalqına qarşı təhdidlər olmayıb. Ermənistan isə rusfobiya baş alıb gedir. Proseslərin fonunda razılaşmaya gəlinibse,

sazişin tələblərinə riayət etmək, müddəalarını yerinə yetirmək lazımdır".

Internet-media eksperti Səbuhi Abbasov isə "Şərq"ə açıqlamasında söyləyib ki, iki ölkə arasında imzalanan saziş sağlam niyyətə əsaslanır: "Informasiya boşluğu və texniki təhlükəsizlikdən söhbət gedir. Dünyanın inkişaf etmiş ölkələri belə təhlükəylə üzləşirlər. Müəyyən həssas situasiyalarda isə boşluqlar üzə çıxır. 44 günlük müharibə başa çatsa da, informasiya cəbhəsində müharibə bitməyib.

Dövlətin strateji qurumlarının informasiya təminatını həyata keçirən saytlara kibər hücumlar təşkil olunur.

Həmçinin ölkəmizlə bağlı qərəzli, cəmiyyətdə çaşqınlıq yaradan informasiyalar yayırlar.

İl Qarabağ müharibəsində və sonrakı dövəmdə Rusiya mətbuatında çirkin oyunlar oynadırlar. Onların arxasında təbii ki, erməni lobbisi dayanırdı. Lakin hücumlar Rusiyadan edildirdi. Rusiyanın bəzi media qurumlarında Azərbaycan informasiya çaşqınlığı yaratmaq məqsədilə qərəzli yazılar dərc olunurdu. Hər biri kibər təhlükəsizliyə aidirdi".

S.Abbasov deyib ki, sazişdə tərəflərin maraqlarının təmini baxımından informasiya təhlükəsizliyi ilə əlaqəli nüanslar göstərilir. Onun qənaətinə, Azərbaycan digər inkişaf etmiş dövlətlərdə də belə saziş imzalamalıdır: "Zamanla icra mexanizminin necə aparıldığını görəcəyik. Azərbaycan söz, mətbuat azadlığını əsas götürür. Belə həssas sahədə informasiya təhlükəsizliyi elementlərini tapmaq, zərərsizləşdirmək peşəkar yanaşma tələb edir.

Biz heç bir halda başqa ölkənin daxili işlərinə, xarici siyasətinə qarışmırıq. İnformasiya şəbəkələrinə müdaxilə etmək niyyətimiz də yoxdur. Ölkəmizə qarşı neqativ addımlar atılsa da, Azərbaycan adekvat cavab vermək əvəzinə, sağlam əməkdaşlıq yolunu seçir. Dövlətlərlə müqavilə imzalayaraq təhlükənin müəyyən qismini aradan qaldırmaq mümkündür.

Sözügedən müqavilə zamanında imzalanıb. Prosesin icrasına peşəkar yanaşılmalıdır. Əks halda qarşılıqlı şəkildə pozuntular olar, xoşagəlməz nəticələr yaranar".

Lavrov Bakıda daha ehtiyatlı, ağıllı cümlələr qurdu

XİN başçısının diqqətinə çatdırıldı ki, sülh prosesinin pozulması bölgədə Rusiyanın varlığı üçün problem ola bilər

Prezident İlham Əliyev Rusiya Xarici işlər naziri Sergey Lavrovu qəbul edərək önəmli məqamları rusiyalı qonağın diqqətinə çatdırıb. Dövlət başçısı vurğulayıb ki, müharibənin başa çatmasından ilyarımdan çox keçməsinə baxmayaraq, üçtərəfli Bəyannamənin bəzi bəndləri indi də qədr yerinə yetirilməyib.

Ölkə rəhbəri qeyd edib ki, kommunikasiyaların açılması, Azərbaycan yekunlarının və vətəndaşlarının Naxçıvan Muxtar Respublikasına maneəsiz çatdırılmasının təmin edilməsi Ermənistan tərəfinin hüquqı öhdəliyidir: "Düşünürəm ki, bütövlükdə vəziyyətin normallaşması üçün bizim konsepsiyaya çevrəçisində çox praktiki addımlar atmaq mümkün olacaq. Əlbəttə, Qafqazda möhkəm sülhün bərqərar olması işində Rusiya Federasiyasının fəal səylərinə də ümid bəsləyirik". Prezident bəyan edib ki, rəsmi Bakının sülh müqaviləsi üzərində işə

başlamaq barədə təklifi hələlik cavabsız qalıb: "Siz bizim mövqeyimizi bilirsiniz. Bu mövqə regionda uzunmüddətli sülhün bərqərar olmasına yönəlib. Əminəm ki, göstərdiyimiz səylər Ermənistan tərəfindən də müsbət qəbul ediləcək və çoxillik qarşıdurmaya son qoyulacaq".

Rusiya Xarici işlər naziri Nikol Paşinyanın sülh müqaviləsi üzrə danışıqlara hazır olduğunu bildirib: "Siz münasibətlərin normallaşdırılmasını, sülh müqaviləsini, gələcək müqavilənin sülhün təmin edilməsi üçün müddəalarını xatırlatdınız. Yeri gəlmişkən, biz eşitmişik, Ermənistan tərəfi, Baş nazir Paşinyan bu mövzuda danışıqlar aparmağa hazırdır. Biz burada da Azərbaycanın və Ermənistanın razılığı ilə kömək göstərməyə hazırıq. Əlbəttə, Azərbaycanın və Rusiyanın iştirak etdiyi digər beynəlxalq forumlar - həm BMT, həm ATƏT, həm də "Xəzər beşliyi" - büt-

tün bu məkanlar, necə deyirlər, artıq xarici konturda bizim qarşılıqlı fəaliyyətimizi inkişaf etdirməyə imkan verir".

"Beynəlxalq Münasibətlər və Diplomatiya Araşdırmaları" Mərkəzinin sədri Samir Hümətov deyib ki, Rusiya XİN başçısı Sergey Lavrovun Azərbaycana səfəri, dövlət başçısı ilə görüşü və bəzi detalların gündəmə gətirilməsi önəmlidir. Analitik bildirib ki, ölkə rəhbəri İlham Əliyevin Ermənistanın konstruktiv sülh danışıqlarından qaçmasını qeyd etməsi diqqətçəkən məqamdır: "Ancaq "Lavrovun Paşinyanın da buna hazır olduğunu söyləməsi" rus siyasətindən qaynaqlanır. Azərbaycan Prezidenti rəsmi Bakının mövqeyini növbəti dəfə Rusiya təmsilçisinin diqqətinə çatdırdı. Lavrovdan isə fərqli yanaşma gözlənilirdi. Xüsusən, bir müddət öncə İrəvanda dediklərindən sonra ölkə ictimaiyyətinin rus nazirə hiddəti bir qədər də artmışdı. Görünür, Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyinin sərt mövqeyindən sonra Lavrov Bakıda daha yumşaq mövqedən çıxış etməyə məcbur qalıb. Lavrov istər dövlət başçısı, istərsə də azərbaycanlı həmkarı Ceyhun Bayramovla görüşü zamanı daha ehtiyatlı, ağıllı cümlələr qururdu. Prezident İlham Əliyevin Lavrovu qəbul edərkən Ermənistanla aparılan danışıqlardan narazılığını ifadə etməsi ciddi mesajdır. Dövlət başçısı Rusiya təmsilçisinə başa salır ki, danışıqların pozulması sizin bölgədə varlığınıza üçün də problem ola bilər. Dolayısı yolla, rəsmi Bakı Lavrovun diqqətinə çatdırır ki, bölgədəki proseslərin dalana dirənməsində, vəziyyətin gərginləşməsində İrəvan qədər Moskvanın da məsuliyyəti var. Şübhə etmirəm ki, Azərbaycan tərəfinin bütün haqlı iradları Lavrov vasitəsi ilə Kremlə çatdırılacaq. Lakin bununla bərabər rəsmi Bakı Avropa Birliyi və qardaş Türkiyə ilə təmasları davam etdirməlidir".

İsmayıl Qocayev

Türkiyəli həkimlər də qazilərimizin yaralarını sarıyır

YAŞAT Fondunun fəaliyyətinə bundan sonra da böyük ehtiyac olacaq

Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyünün müdafiəsi ilə əlaqədar yaralananların və şəhid ailələrinin təminatına dəstək fondu olan YAŞAT ötən dövrdəki fəaliyyəti ilə bağlı hesabat yayıb. Hesabatda Fonda daxil olan və xərclənən vəsaitlər haqqında geniş məlumat verilib.

Qeyd olunub ki, müalicə və psixoloji dəstək xərclərinin ödənilməsi istiqaməti ümumilikdə 9 390 mürciət təmin edilib. Ümumilikdə 176 şəxs müalicə edilməsi məqsədi ilə Türkiyəyə göndərilib. Hazırda 26 ağır yaralının və 2 şəhid ailəsi üzvünün müalicəsi Türkiyədə davam edir. YAŞAT Fondunun dəstəyi ilə ölkəmizə gətirilən türkiyəli həkimlər tərəfindən 150-dən çox yaralı müayinə edilib.

Hesabatda göstərilib ki, 28 fevral - 07 mart 2021-ci il tarixlərdə İsrail dövlətindən hərbi xəsəratlərin müalicə edilməsi üzrə ixtisaslaşmış 8 mütəxəssis gətirilib.

Mütəxəssislər tərəfindən aparılmış müayinələrin nəticəsinə uyğun olaraq 30 nəfər əməliyyat edilib, əməliyyat nəticəsində 2 nəfərin görmə qabiliyyəti bərpa olunub, 55 nəfərə protez göz qoyulub, 82 nəfər isə sadəcə müayinə edilib.

YAŞAT Fondunun yaydığı hesabat haqqında "Şərq"ə danışan iqtisadçı-ekspert Pərviz Heydərov bildirib ki, Vətən müharibəsindən sonra belə bir qurumun yaranmasına böyük ehtiyac vardı: "YAŞAT Fondu müharibədə iştirak etmiş şəxslərin və onların ailə üzvlərinin cəmiyyətdə layiqli yer tutmaları və müharibə zamanı verdikləri itkiləri görə onlara yardım həyata keçirilməsi səbəbi ilə yaradılan bir qurumdur.

Ötən dövr ərzində qeyd etdiyim statusda olan şəxslərin geniş miqyasda yardım aldıkları, müalicə olunduqları, xarici ölkələrə müalicəyə göndərildikləri kütləvi informasiya vasitələrində geniş

ışıqlandırılıb. Hesab edirəm ki, Fondun yaradılmasında məqsəd nə idisə, onun icrası qənaətbəxş səviyyədə yerinə yetirilir".

P.Heydərovun sözlərinə görə, Fondun maliyyə sərindən vəziyyəti barədə müntəzəm məlumatların açıqlanması arzuolunandır: "Bu, Fonda yardım edənlər və vəsait ödəyənlər üçün mühüm amildir.

Eyni zamanda, stimullaşdırıcı addımdır. YAŞAT Fondunun fəaliyyətinə bundan sonra daha böyük ehtiyac var. Vətən müharibəsində sağlamlığını itirmiş, fiziki imkanlarından məhrum olmuş şəxslər sonrakı dövrdə də böyük dəstək və qayğıyla ehtənlənməlidir".

YAŞAT-ın yaydığı hesabat barədə fikirlərini "Şərq"lə bölüşən iqtisadçı-millət vəkili Vüqar Bayramov bildirib ki, Fond şəhid ailələrinin və Qarabağ qazilərinin sosial problemlərinin həllində xüsusi töhfəyə malik olan əhəmiyyətli qurumlardan biridir: "Ölkədə kəifət qədər çoxlu sayda vətəndaşlarımız YAŞAT Fondunun imkanlarından və dəstəyindən faydalana bilib. Verilən hesabat da aktiv şəkildə qurumun işini davam etdirdiyinin sübutudur. Həmçinin Milli Məclisdə təmsil etdiyim Füzuli rayonunda da şəhid ailələri və qaziləri ilə yaxından maraqlanır.

Sosial təminat və digər istiqamətlərdə dəstəklər nümayiş etdirir. Hətta kreditlərin ödənilməsinə də Fond təmin edib. İctimai vəsaitlər hesabına formalaşdırılan qurumun gördüyü işləri yüksək qiymətləndirmək lazımdır.

"YAŞAT xüsusi fəaliyyət istiqamətinə görə uğura imza atıb. Gələcəkdə də Fondun imkanlarının genişlənməsi bu sahədə dəstəyin artmasına səbəb olacaq".

Çimnaz Şahlar, Sücayət Mehti

Ötən gün Rusiyanın Xarici işlər naziri Sergey Lavrovun Azərbaycana səfəri başlayıb. Sergey Lavrov Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin qəbulunda olub. S.Lavrovun həmçinin, həmkarı Ceyhun Bayramovla görüşü baş tutub. Geniş tərkibli görüşdən sonra XİN başçıları brifinq keçiriblər.

Brifinqdə çıxış edən Ceyhun Bayramov Azərbaycan üçün münaqişənin keçmişdə qaldığını

Zəngəzur dəhlizinin açılması gündəmdədir

Rusiya sülh müqaviləsinin bağlanmasında əsas vasitəçi olmaq istəyir

bəyan edib: "Ermənistanla münasibətləri normallaşdırmaq üçün bütün üçtərəfli bəyanatları yerinə yetirmək lazımdır. Azərbaycan üçün prioritet işğaldan azad edilmiş ərazilərin bərpasıdır. Yaxın gələcəkdə biz məcburi köçkünlərin işğaldan azad edilmiş ərazilərə qayıtmasının şahidi olacağıq".

Qeyd edək ki, Sergey Lavrov Bakıdan öncə Ankara, İrəvan və Tehrandə səfərdə olub.

Rusiya XİN başçısının səfərini "Şərq"ə şərh edən analitik Asif Nərimanlı bildirib ki, Rusiyanın Cənubi Qafqazda çalışdığı məqsəd Brüsselin vasitəçiliyini sıradan çıxarmaqdır: "44 günlük müharibədən sonra əsas tərəflər Rusiya və Türkiyə idi. Daha sonra Avropa İttifaqının müəyyən qədər aktivliyi önə çıxdı. Əslində Ukrayna müharibəsinə qədər Al-nin vasitəçi olmasında Rusiyanın da maraqları var idi, xüsusən Minsk qrupuna qarşı alternativ yaratmaq üçün bu məsələdə maraqlı idi. Lakin Ukraynadakı müharibəsindən sonra bu maraq artıq qarşılıqlı müvəqqəti qeydlə qeydlə. Bu baxımdan Rusiya üçün Qərbin vasitəçiliyini sıradan çıxarmağın yeganə yolu Türkiyənin iştirakını aktivləşdirmək idi. Səfərin də məhz Ankaradan başlanması buna hesablanmışdı. Yekun hədəf də 3+3 formatının yaradılması və kommunikasiyaların açıl-

masıdır. Belə görünür ki, Ankarada müəyyən razılaşmalar əldə olunub. Lavrovun Ankaradan sonra İrəvana gətməsinin səbəbi də Ermənistan tərəfini razı salmaq idi. Ardınca Tehrandə 3+3 formatı müzakirə olundu. Yekun qərar da Bakıda verilir. Çünki Bakının mövqeyini yalnız bütün sahələrdə irəliləyiş olduqdan sonra dəyişə bilər".

Analitikin fikrincə, Bakıda əsas müzakirə mövzusu Zəngəzur dəhlizi olub: "Prezident İlham Əliyev də son açıqlamasında bu barədə deyib ki, bu dəhliz 10 noyabr razılaşmasına uyğun olaraq açılmalıdır. Bu açıqlama onu göstərir ki, Zəngəzur dəhlizinin "dehliz" məntiqi ilə açılması gündəmdədir. Yeni maneəsiz çıxış olmalıdır. Zənnimcə, S.Lavrovun səfərlərində bu məsələ aktual olub.

Bununla yanaşı, müzakirə mövzusu sərhədlərin delimitasiya məsələsidir. Lavrovun açıqlamasından anlaşılır ki, bu məsələ həm Prezident İlham Əliyevlə, həm də Ceyhun Bayramovla müzakirə olunub. Yekun məsələ isə sülh sazişinin imzalanmasıdır. Rusiya çağırır ki, burada əsas vasitəçi özü olsun. Hesab edirəm ki, Lavrovun Ankaradan başlayıb Bakıda yekunlaşan səfərinin nəticəsində müəyyən irəliləyiş görə bilər".

Çimnaz Şahlar

“YAŞAT” yaşadır

Fonda yığılan vəsaitin 61 milyondan artığı şəhid ailələri və qazilərə xərclənib

şəxsin ödənişi Fond tərəfindən, 72 şəxsin isə ödənişi Fondun təşəbbüsü ilə təhsil müəssisələri tərəfindən qarşılıb. Müalicə və psixoloji dəstək xərclərinin ödənilməsi istiqaməti üzrə şəhid ailə üzvlərinin 4 907 və yaralıların 4 483 müraciəti olmaqla ümumilikdə 9 390 müraciət təmin edilib. YAŞAT Fondunun dəstəyi ilə ölkəmizə gətirilən türküyli həkimlər tərəfindən 150-dən çox yaralı müayinə edilib. İsrail dövlətindən hərbi xəsarətlərin müalicə edilməsi üzrə ixtisaslaşmış 8 mütəxəssis gətirilib. Qeydiyyatı aparılmış

əgər göz problemləri olan 148 nəfər şəxs müayinə edilib. Müayinə nəticəsində uyğun olaraq 30 nəfər əməliyyat edilib. Əməliyyat nəticəsində 2 nəfərin görmə qabiliyyəti bərpa olunub. 55 nəfərə protez göz qoyulub, 82 nəfər isə sadəcə müayinə edilib. Bununla yanaşı istehlak kreditləri və digər borc öhdəliklərinin qarşılınması istiqaməti üzrə şəhid ailə üzvlərinin 832, itkin ailə üzvlərinin 3 və yaralıların 1 166 müraciəti olmaqla ümumilikdə 2 001 müraciət təmin edilib. YAŞAT Fondu və “ASAN Könüllüləri” Təşkilatının birgə təşkilatçılığı ilə Lənkəran şəhərində, “Springs Wellness Resort” otelində ümumilikdə 211 uşağı əhatə edən 6 düşərgə təşkil edilib. Layihə çərçivəsində hər düşərgədə uşaqlar üçün aylanca saatları, öyrədici təlimlər, teatrılar, öz sahəsində müsibət imicə malik olan peşəkarlarla, qurum rəhbərləri ilə görüşlər keçirilib. “Teknofest - Azərbaycan”da “YAŞAT” Fondu tərəfindən şəhid övladlarından ibarət komandanın Zəfər yolu üzərindən dron uçuşu nümayişi təşkil olunub. Eyni zamanda məketin yanında Fondun hesabatlılığı ilə bağlı videoçarx nümayiş olunub. Təqdimat “Kristal Abşeron”un dəstəyi ilə hazırlanıb.

Fondun müstəsna xidmətləri ilə bağlı “Şərq”ə danışan millət vəkili Cavid Osmanov deyib ki, Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycan dö-

lətinin yürütdüyü siyasətin ən prioritet istiqamətlərindən biri şəhid ailələrinin üzvlərini, o cümlədən qazilərimizi rahat edən problemlərin həllidir. Deputat vurğulayıb ki, dövlət tərəfindən bu sahədə çox mühüm və vacib addımlar atılıb: “Şəhid ailələrinin və qazilərin mənzil-məişət səviyyəsinin yaxşılaşdırılması, onların avtomobillərlə təmin olunması, 2021-2025-ci illəri əhatə edən proqramın hazırlanması, daxildə və xaricdə tibbi xidmətin göstərilməsi, müasir protezlərlə təmin olunmaları, sosial müavinətlərin artırılması bu sahədə atılmış addımların tərkib hissəsidir. Bu istiqamətdə Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın rəhbərlik etdiyi Heydər Əliyev Fondunun da müstəsna xidmətləri var. Şəhid ailələrinə və qazilərə fərdi evlərin, avtomobillərin verilməsində, problemlərinin həll olunmasında Heydər Əliyev Fondu mühüm layihələr imza atıb. Eyni zamanda bu həssas qrupa daxil olan insanların məşğulluğunun təmin olunması sahəsində də vacib işlər görülmüş. Bir sözlə, Azərbaycan bu sahədə dünya üçün nümunəvi model təqdim edib. Dövlət başçısı dəfələrlə bəyan edib ki, hər bir vətəndaş şəhid ailələri və qazilərə çox həssaslıqla yanaşmalıdır. Bu, dövlət strukturları qarşısında da bir nömrəli vəzifə kimi qoyulub”.

Deputat qeyd edib ki, şəhid ailələrinə və qazilərə daha yüksək xidmət göstərilməsi üçün atılan addımlardan biri də Prezidentin Sərəncamı ilə YAŞAT Fondunun yaradılmasıdır: “YAŞAT Fondunun başlıca vəzifəsi şəhid ailələrinin üzvlərinə, qazilərimizə onları narahat edən problemlərin həlli istiqamətində yardımların göstərilməsidir. YAŞAT Fondu xalqlarımızın həmrəyliyi bir daha ortaya qoydu. Sadə vətəndaşlar və təqaüddülərdən tutmuş, iş adamlarına, memurlara, dövlət qulluqçularınadək yüz minlərlə şəxs Fonda vəsait köçürdü. Hər kəs səfərbər oldu. YAŞAT Fondu da üzrinə düşəni layiqli şəkildə həyata keçirərək ciddi addımlar atdı. Hesabatda açıqlanan rəqəmlər bir daha onu göstərir ki, YAŞAT Fondu şəhid ailələrinin üzvlərinə, qazilərimizə çox böyük diqqət və qayğı göstərib. Hər bir şəhid ailəsi, o cümlədən qazilərimiz dövlət rəhbərliyinə onlara göstərilən yüksək diqqət və qayğıdan dolayı öz təşəkkürlərini bildirirlər. Fond yarandığı gündən bu yana dövlət siyasətinə uyğun olaraq çox mühüm addımlar atmaqdadır”.

Son məlumatları öyrəndi

Rəcəb Tayyib Ərdoğan azərbaycanlı yanğınsöndürənlərlə görüşüb

Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan Dalaman Hava Limanında Daxili İşlər naziri Süleyman Soyulu, Kənd Təsərrüfatı və Meşə Naziri Vahit Kirişçi və Azərbaycan və Türkiyə yanğınsöndürənləri ilə görüşüb, onlardan Marmarisdə davam edən meşə yanğını ilə bağlı son məlumatları alıb.

Trend-in “TRT Haber”ə istinadən məlumatına görə, Muğlanın Marmaris bölgəsində meşəlik ərazidə baş verən yanğına havadan və qurudan müdaxilə davam edir.

Xatırladaq ki, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin tapşırığına uyğun olaraq, Türkiyədəki meşə yanğınlarının daha geniş miqyas almasına imkan verilməməsi və söndürülməsinə köməklik məqsədilə Azərbaycan Fövqəladə Hallar Nazirliyinə (FHN) məxsus “BE-200ÇS” amfi-biya tipli təyyarə Türkiyəyə göndərilib.

haldə sülh müqaviləsinin hazırlanmasına baxmayaraq, Qarabağdakı erməni silahlı birləşmələrinin hələ də tərk-silah edilmədiyi bəlli olur. Halbuki, bu proses sülh bəyanatına qədər həll olunmalı idi. Bundan başqa Zəngəzur dəhlizi də açılmalı. Bu sahədə Rusiyanın xüsusi təzyiqini görmürük. Eyni zamanda, Ermənistanla sərhədlərin delimitasiya, demarkasiya

Qarabağdakı erməni silahlıları tərk-silah edilməlidir

Rusiyanın Ermənistanə təzyiq etdiyinə şahidi oluruq

Ermenistan növbəti dəfə təxribatə əl atıb. Həmişə iyunun 24-ü gecə saatlarında Laçın istiqamətindəki mövqelərimizdə baş verib. Bu barədə Müdafiə Nazirliyi məlumat yayıb.

Bildirilib ki, Ermənistan silahlı qüvvələrinin bölmələri dövlət sərhədinin Qarakil-sə rayonunun Saybalı yaşayış məntəqəsi istiqamətində yerləşən mövqelərindən Azərbaycan Ordusunun Laçın rayonunun Minkənd yaşayış məntəqəsi istiqamətində yerləşən mövqelərini atıcı silahlardan istifadə etməklə fasilələrlə atəşə tutub. Ordumuzun bölmələri tərəfindən adekvat cavab tədbirləri görülmüş. Lakin iki ölkə arasında sülh müqaviləsinə dair müzakirələr gedərkən və xüsusilə Rusiyanın Xarici İşlər naziri Sergey Lavrovun Azərbaycanda səfərdə olaraq bu kimi halların baş verməsi müəyyən siyasi siqnallar da ötürməmiş deyil.

Mövqelərimizin atəşə tutulması haqqında “Şərq”ə danışan siyasi şərhçi Turab Rzayev bildirib ki, istənilən halda bu, müsbət qarşılanma bilməz: “Lavrov yenə də Rusiyanın moderator olmasını istəyir. O, çıxışında Azərbaycan xarici siyasətinin Rusiya ilə uyğunlaşdırılmasını istədiyini qeyd edib. Eyni zamanda, Rusiya ilə Azərbaycan arasındakı mütəfiqlik müqaviləsinə xüsusi önəm verilməsinin lazım olduğunu bildirib. Amma belə bir

məsələləri də baş tutmayıb”.

T.Rzayevin sözlərinə görə, Rusiya öz tələblərinin əksinə hərəkət edir: “Kreml Azərbaycanla mütəfiqlik əlaqələrinə önəm verdiyini deyir, lakin Rusiyanın daha çox Ermənistanın mövqeyini dəstəklədiyinin şahidi oluruq. Bunların heç biri mütəfiqlik ruhuna uyğun deyil. Rusiya Azərbaycanın maraqlarına zidd addımlar atır.

Biz Brüsselin vasitəçiliyi ilə keçirilən görüşlərin müəyyən nəticəsinin olduğunu görürük. Lakin Rusiyanın vasitəçiliyi ilə aparılan danışıqlarda heç bir nəticə əldə olunmur. Rusiya Qarabağ münaqişəsinin yeganə arbitri qalmaq istəyir. Eyni zamanda, yeni təxribatlar baş verir.

Bunların heç biri nə Rusiya ilə mütəfiqlik, nə də qonşuluq əlaqələrinə uyğundur. Rusiyanın neytral ədalətli arbitri kimi Qarabağ münaqişəsinin həllində rol oynadığını görmürük. Həm də Rusiya tərəfindən Ermənistanə göstərilən təzyiqə də şahid oluruq.

Ona görə, Rusiya həqiqətən də mütəfiqlik münasibətləri qurmaq, pozitiv qarşılanmaq istəyirsə, Qarabağ mövzusunda kiikəşli siyasətini, anti-Azərbaycan mövqeyini korrektə etməlidir”.

Çimnaz Şahlar

Qarabağı birlikdə qururuq!

Qazilərin işlə təmin edilməsi onların psixoloji durumuna da müsbət təsir edəcək

Vətən müharibəsi qaziləri Qarabağdakı quruculuq işlərinə cəlb ediləcək. Bu barədə “Qarabağa dönüş” təşkilatının rəhbəri, millət vəkili Tural Gəncəliyev “Qarabağımızı birlikdə quraq” layihəsi çərçivəsində Peşə Təhsil Mərkəzində kurslara cəlb olunan qazi və müharibə iştirakçılarına beynəlxalq sertifikatların təqdimatı mərasimində çıxışı zamanı bildirib.

Millət vəkili qeyd edib ki, peşə təhsilini müvəffəqiyyətlə başa vuran qazilər Qarabağda yenidənqurma işlərində iştirak edə biləcəklər: “Peşə təhsili hazırda çox mühümdür. Dövlətimiz tərəfindən təhsilə 4 milyard manat əlavə xərc ayrılıb. Bunun 64 milyon manatı peşə təhsilinin payına düşür. Ümumiyyətlə peşə təhsilinin əhəmiyyəti ondan ibarətdir ki, bu gün Qarabağda yenidənqurma və bərpa işləri həyata keçirilir və peşə təhsilini müvəffəqiyyətlə başa vuran şəxslər məhz bu yenidənqurma işlərində iştirak edə biləcəklər. Çünki Azərbaycana bu gün yüksək peşə təhsili və ixtisas qabiliyyətinə malik şəxslər lazımdır. Ümidvaram ki, qazilərimizin aldıkları peşə təhsili sertifikatları gələcək həyatları, karyeraları üçün çox önəmli bir irəliləyiş olacaqdır”. Xatırladaq ki, 44 günlük Vətən müharibəsindəki şanlı qələbəmizdən sonra “Qarabağa dönüş” təşkilatı qazi və mü-

haribə iştirakçılarının, o cümlədən şəhid ailələrinin məşğulluq problemlərinin həlli məsələsinə töhfə vermək üçün “Qarabağımızı birlikdə quraq” layihəsinə start verdi. Layihə çərçivəsində 25 qazi və müharibə iştirakçısı BP-Azərbaycan və “Ekvita” şirkətlərinin maliyyə dəstəyi ilə “Kulane” Peşə Təhsil Mərkəzində kurslara cəlb olundu. 6 ay ərzində qazi və müharibə iştirakçıları sözügedən mərkəzdə Sağlamlıq, Əməyin Təhlükəsizliyi və Ətraf Mühit (SƏTOM), həmçinin yükqaldırma üzrə mütəxəssis peşələrinin sirlərinə yiyələndilər. Bundan başqa onlara ingilis dili, psixologiya, etik

davranış qaydaları tədris olunub. Kursu bitirən qazi və müharibə iştirakçılarına beynəlxalq sertifikatlar təqdim olunub. Növbəti mərhələ qazi və müharibə iştirakçılarının Qarabağda aparılan quruculuq işlərinə cəlb edilməsidir. **“Qarabağ Qaziləri” İctimai Birliyinin mətbuat xidmətinin rəhbəri, Qarabağ müharibəsi qazisi, jurnalist Rey Kərimoğlu “Şərq”ə açıqlamasında layihəni müsbət dəyərləndirdi:** - Əlbəttə, qazilərin, müharibə iştirakçılarının müəyyən peşələrə yiyələnməsi, onların əmək bazarına cəlb olunması, işlə təmin edilməsi müsbət həldir. Məlumdur ki, hazırda işsiz qazilərimiz var. Əlilliyə görə müavinətinə qədər kifayət qədər olmadığı nəzərə alınarsa, qazilərin işlə təmin olunması vacib məsələdir. Bu, qazilərin maddi probleminin həllinə böyük dəstək olar. Digər tərəfdən işlə təmin edilmək, xüsusilə də işqaldan azad olunmuş ərazilərdəki quruculuq işlərinə cəlb edilmək qazilərimizin psixoloji durumuna, əhval-ruhiyyəsinə də müsbət təsir edəcək. Vətən uğrunda döyüşmüş oğullar təkcə müharibədə deyil, dinc dövrdə də özlərini lazımlı, gərəklili hiss edəcəklər. Qarabağda döyüşmüş əsgərin yenidən Qarabağa qayıtması, oradakı quruculuq, abadlıq işlərində iştirak etməsi qaziyə böyük ruh yüksəkliyi verəcək. Üstəlik, maddi

cəhətdən də sıxıntıları azalacaqdır. Ümumiyyətlə, bu cür layihələr alqışlanmalıdır. Müharibə iştirakçıları, veteranlar hər şeyin müharibə ilə bitmədiyini, həyatın davam etdiyini hiss etməli və gündəlik yaşayışlarında bunu real olaraq görməlidirlər. Bu baxımdan, qazilərin Qarabağdakı quruculuq işlərinə cəlb edilməsi, əlbəttə, müsbət hadisədir, alqışlanmalıdır.

R.Kərimoğlu vacib bir məqamı da vurğuladı:

- Peşə təhsilinə yiyələnmək lazımdır. Lakin görürük ki, son zamanlar bir çox təşkilatlar, ayrı-ayrı qurumlar layihələr həyata keçirir və bunlar müvəqqəti xarakter daşıyır. Yaxşı olar ki, müharibə iştirakçılarının dövlət xəttiylə peşə təhsili alması təmin edilsin. Məsələn, Təhsil Nazirliyinin balansında olan peşə məktəbləri var. Eləcə də, Dövlət Neft Şirkətinin, Rəqəmsal İnkişaf və Neqliyyat Nazirliyinin, digər dövlət qurumlarının. Dövlət qurumlarının nəzdində fəaliyyət göstərən kurslar da var. Qazilər məhz dövlətin balansında olan peşə məktəbləri və kurslara cəlb olunsada daha yaxşıdır. Peşə təhsilinə ciddi yanaşılmalıdır. Hazırda Qarabağda aparılan quruculuq işlərində sürücüyə, xarrata, dülgərə, qaynaqçıya... hər bir peşə üzrə ustalara ehtiyac var. Böyük layihələr icra edilir və bu işdə orta peşə təhsilli işçidən tutmuş ali təhsilli mütəxəssisə qədər hamıya ehtiyac yaranır. Ona görə də qazilərin, müharibə iştirakçılarının peşə təhsilinə yiyələnməsi vacibdir.

R.Kərimoğlu ümumiyyətlə, müharibə iştirakçılarının ali təhsil almalarında dövlət səviyyəsində dəstək göstərməli olduğunu dedi: - Təhsil almamış, lakin orta ixtisas və ali təhsil almaq arzusunda olan qazilər təhsilə cəlb edilməlidir. Və onlara dövlət dəstəyi təmin edilməli, güzəştlər tətbiq edilməlidir. Əlbəttə, mən savadlı, orta təhsil pilləsini ali təhsil pilləsi üçün münasib qaydada başa vurmuş şəxsləri nəzərdə tuturam. Orta ixtisas və ya ali təhsil almaq istəyən qazilərə imkan yaradılmalıdır.

Mələhət Rzayeva

Ortaq fəaliyyət planı vacibdir

Rusiya-Azərbaycan arasında saziş daha çox kibertəhlükəsizliyə qarşı yönəlib

Rusiya Xarici İşlər naziri Sergey Lavrovun Azərbaycana səfəri çərçivəsində iki ölkənin xarici işlər nazirləri tərəfindən “Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Rusiya Federasiyası Hökuməti arasında beynəlxalq informasiya təhlükəsizliyinin təmin edilməsi sahəsində əməkdaşlıq haqqında Saziş” imzalanıb.

Məqsəd informasiya təhlükəsizliyi sahəsində mövcud olan təhdidlərin qarşısının effektiv şəkildə alınmasıdır. Hesab edilir ki, bu sazişlə Rusiya informasiya məkanından Azərbaycana mümkün təhdidləri bloklanaçaq. Saziş erməni lobbisinin və Ermənistanın Rusiyanın informasiya məkanında Azərbaycana qarşı fəaliyyətinə zərbə olacaqdır. Sazişlə Ermənistanın Rusiya mediasında anti-Azərbaycan fəaliyyətinə əsaslı problem yaranc.

Politoloq İlqar Vəlizadə “Şərq”ə vurğulayıb ki, Rusiya-Azərbaycan arasında saziş daha çox kibertəhlükəsizliyə qarşı yönəlib. Ekspertə görə, son dövrənlər əsas təhdidlər maliyyə sferasına aiddir: “Mövcud təhlükələrə qarşı Azərbaycan və Rusiyanın birgə mübarizəsi vacibdir. Saziş

geniş mənada təhlil etsək, birgə əməkdaşlığı informasiya sahəsinə də şamil etmək olar. Son dövrlər bəzi siyasi qruplar tərəfindən Rusiya KİV-lərində Azərbaycana qarşı məkirli siyasət həyata keçirilir. Belə arzuolunmaz cəhdlər iki ölkənin münasibətlərinə mənfi təsir göstərir. Hər hansı problema qarşı birgə mübarizə aparmaq üçün sənədlər, anlaşmalar lazımdır. Məhz orta q fəaliyyət planı olduqda bu cür hadisələrin qarşısını almaq mümkün olacaqdır. İndiki dövrdə informasiya məkanından çox şey asılıdır. İnformasiya məkanı ictimai rəyi formalaşdırır. Əgər Rusiya istəmərsə ki, öz ölkəsində kimlərsə qonşu və mütəfiq Azərbaycan əleyhinə təbliğat aparsın, ciddi şey göstərməlidir. Qeyd edək ki, Azərbaycan efrirlərində Rusiyanın dövlət maraqlarına qarşı heç bir addım atılmayıb. Həç bir deputatımız, ictimai xadimimiz rus dövləti, rəhbəri və ya xalqı adına qarayaxma kampaniyası aparmayıb. Ona görə də bu məsələlər ciddi müzakirə olunmalı, konkret qərarlar qəbul olunmalıdır”.

İsmayıl

Jurnalistin xatirəsi anıldı

Mətbuat Şurasında “Poliqon” jurnalının 10 illik yubileyi qeyd edildi

Düən Azərbaycan Mətbuat Şurasının təşəbbüsü ilə ilk hərbi-texnoloji nəşr olan “Poliqon” jurnalının 10 illik yubileyinə həsr olunmuş toplantı keçirilib. Toplantı “Azeri defence” adı ilə fəaliyyətə başlamış mətbuat orqanının qurucusu, jurnalist Rəşad Süleymanovun xatirəsinə əhətim nümünəsi kimi də yadda qalıb. Tədbirə toplaşanlar mərhumu, şəhid jurnalistləri və torpaqlarımızın azadlığı uğrunda canından keçmiş Vətən övladlarını bir dəqiqəlik sükutla anıblar.

“Şərq” xəbər verir ki, tədbiri giriş sözü ilə MŞ sədri Əflatun Amaşov açaraq bildirib ki, Vətənə, doğma yurda hədsiz bağlılığı ilə seçilmiş və peşəkar fəaliyyətini də müqəddəs amallar uğrunda söz mübarizəsinə sərf etmiş Rəşad Süleymanov qısa ömür yolunda hərbi jurnalistika baxımından kifayət qədər böyük sayıla biləcək işlər görüb. 2012-ci ildə yaratdığı “Azeri defence” jurnalı yalnız bilik və bacarığının, əməksevərlik və zəhmətkeşliyinin məhsulu deyildi, eyni zamanda onun arzularını həyata keçirmək istəyinin hədəfi və təntənəsiydi.

“Təəssüf ki, Rəşad aramızdan çox erkən ayrıldı. Mən 44 günlük Vətən Müharibəsi dönmində onunla sıx təmasdaydım. Cəbhə ilə bağlı məlumatları ondan alırdım. Ünsiyyətimiz əsnasında gördüm ki, Rəşad hərbi sahəyə çox ciddi şəkildə bələddir. Onun sözləri, danışdıqları yalnız sahəyə bələdçilik yox, işinə məsuliyyətli yanan adamın belə demək mümkünə, yaradıcılıq manifesti idi. İnən o qədər maraqlı məqalələrə toxunurdum ki, sadəcə heyretləndirdim. Qürur hissi keçirdirdim ki, hərbi sahəni belə müfəssəl bilən həmkarımız var. Sözlün əsl mənasında ekspert idi. Bir daha deyim, amansız ölümün onu bizdən çox erkən ayrılmasından dərin təəssüf hissi keçirdim. Hesab edirəm ki, Rəşad öz enerjisi ilə daha çox biliklərə yiyələndi.

bilərdi. Öyrənərdi və öyrədərdi”, - deyən Ə.Amaşov bildirib ki, R.Süleymanovun “Azeri defence” kimi yaratdığı jurnal “Poliqon” adı ilə artıq 10 yaşına çatıb. Qısa müddətdə kifayət qədər populyarlıq, nüfuz qazanıb.

MŞ sədri həmçinin “Poliqon” jurnalını Şuranın fəxri diplomu ilə təltif edib. Diplom yubilyar mətbuat orqanının baş redaktoru Zaur Babaşovun və R.Süleymanovun övladlarının iştirakı ilə təqdim olunub.

Medianın inkişafı Agentliyinin şöbəsi müdiri Natiq Məmmədli vurğulayıb ki, “Poliqon” jurnalının 10 illiyinin qeyd edilməsi ümumən hərbi jurnalistika barədə söz açmaq üçün yaxşı fürsət verir. N.Məmmədli təmsil olunduğu qurumun bu istiqamətdə həyata keçirdiyi tədbirlərdən söz açıb. O bildirib ki, MEDIA ötən müddətdə hərbi jurnalistikanın inkişafına diqqət yetirib, nüfuzlu “Əl-Cəzirə” telekanalının ekspertlərinin iştirakı ilə Bakıda jurnalistlər üçün təlim düzenləyib, bir qrup jurnalistin Türkiyənin Ankara Jandarma Akedimiyasında iki həftəlik kursda iştirakını təmin edib.

MŞ İdarə Heyətinin üzvü, “525-ci qəzet”in baş redaktoru Rəşad Məcid R.Süleymanovun jurnalistika ilə bağlı ilk addımlarını “525”də atıldığını xatırladıb. O, Rəşadın püxtələşərək yetkin hərbi jurnalist, ekspert olaraq yetişməsinə jurnalistin gərgin əməyinin, axtarışlarının bəhrəsi kimi dəyərləndirib. R.Məcid çıxışında eyni zamanda 2016-cı ilin “Aprel müharibəsi”, eləcə də Vətən Müharibəsi dönmində R.Süleymanovun aktiv və peşəkar şəkildə öz vəzifəsini icra etdiyinə diqqət çəkib, bununla əlaqədar xatirələrini bölüşüb.

Azərbaycanda hərbi sahədə ekspertlərə ehtiyacın duyulduğunu diqqətə çatdıran MŞ İdarə Heyətinin üzvü, “Şərq” qəzetinin baş redaktoru Akif Aşırılı əlavə edib ki, R.Süley-

manov bu baxımdan nümunəydi. Rəşad xüsusi edən cəhət isə onun hərbi ekspert kimi məhz jurnalistikadan çıxması, media cəməsinin yetirməsi olmasıydı.

Hərbi ekspert Üzeyir Cəfərov çıxışında “Poliqon” jurnalını hərbi məktəb kimi dəyərləndirib və nəşrin abunəsinin artırılmasına kömək göstərilməsinin vacibliyini vurğulayıb. O, eyni zamanda R.Süleymanovun

adının əbədləşdirilməsini təklif edib, əlaqədar qurumları bu istiqamətdə tədbir görməyə çağırıb.

R.Süleymanovla birgə “Azeri defence” jurnalının yaradılmasına əmək sərf etmiş hərbi ekspert, jurnalist Ramil Məmmədli yubilyar nəşrin gördüyü işin böyüklüyünün üzərindən illər keçdikdən sonra daha yaxşı dərk ediləcəyini vurğulayıb və qeyd edib ki, gələcək nəsillə jurnala əsasən Azərbaycanın bu günkü ordusu, müdafiə sənayesi barədə kifayət qədər zəngin məlumat bazası qazanıb.

“Poliqon” jurnalının baş redaktoru Zaur Babaşov çıxışında rəhbərlik etdiyi nəşrin “Azeri defence” adı ilə 2012-ci ildən başlayaraq keçdiyi yola nəzər salıb. O bildirib ki, “Poliqon” Türkiyə, Qazaxıstan və Gürcüstanın bazarında da unikal mövqeyə sahibdir. Cənubi Koreya və Pakistanda nəşrin abunəçiləri var. Z.Babaşov onu da deyib ki, jurnalın indiyədək 63 sayı işıq üzü görüb ki, bunlardan 5-i xüsusi buraxılışdır. Xarici dillərdə çap olunmuş həmin buraxılışlar ADEX, KADEX, IDEF, IDEAS, EDEX, IMDEX, “Silahlar və Təhlükəsizlik”, “Eurasia Airshow”, “Dubai Airshow”, DEFINDEX kimi nüfuzlu beynəlxalq müdafiə sərgilərində yayımlanıb.

“Poliqon” jurnalının “poliqon.az” saytında isə Müstəqil Dövlətlər Birliyi coğrafiyasında, Türkiyədə, ümumilikdə dünyada baş verən hərbi-texnoloji yeniliklər haqqında zəngin məlumatlar yer almaqdadır.

Sonda çıxış edən Rəşad Süleymanovun atası Mehəmməd Süleymanov övladının xatirəsinə göstərilən əhətimə, onun yadigarı olan “Poliqon” jurnalının 10 illiyinin keçirilməsinə həssas yanaşdıqlarına görə toplantı iştirakçlarına və nəşrin yaradıcı heyətinə təşəkkürünü bildirib.

Qafqaz İslam Ordusu yaşayacaq

Nuru Paşaya Bakıda abidə ucaldılması gözəl olardı

Gəncədə Qafqaz İslam Ordusunun bu şəhərdəki ilk şəhidlərinin xatirəsinə abidə ucaldılıb. Türkiyənin Gəncədəki Baş konsulluğu deyib ki, abidənin açılışı iyunun 26-da - Azərbaycan Silahlı Qüvvələr Gündündə olacaq.

Təməlqoyma mərasimi ötən ayın 12-də baş tutub. Qeyd edək ki, Qafqaz İslam Ordusu əsasən Anadolu və Azərbaycan türklərindən ibarət olan hərbi birləşmə olub. Bu ordu Azərbaycan Cümhuriyyəti və Osmanlı İmperiyası arasında imzalanan dostluq haqqında razılaşmaya əsasən Azərbaycanda asayış və təhlükəsizliyi təmin etmək məqsədilə yaradılıb. 1918-ci ildə Azərbaycana daxil olmuş Qafqaz İslam Ordusu gənc Cümhuriyyəti və paytaxt Bakı erməni-bolşevik işğalçılarından təmizləyib.

Türkololoq-alim Faiq Ələkbərlini bunu çox təqdirəlayiq addım adlandırb. Ekspertin fikrincə, Qafqaz İslam Ordusunun Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin qurulmasında, qorunmasında müstəsna xidmətləri olub: “Cümhuriyyətin varlığı üçün Mehəmməd Əmin Rəsulza-

dəyə, Fətəli Xan Xoyskiyə, Nəsim bəy Yusifbəyliyə, Əli-mərdan bəy Topçubaşova və digər quruculara nə qədər borcluyuqsa, Qafqaz İslam Ordusuna da o qədər borclu-yuq. Qafqaz İslam Ordusu olmasaydı, Cümhuriyyətin ərazi bütövlüyü və dolayısı ilə varlığı şübhə altında qalacaqdı. Bu mənada bu qəhrəman ordunun mənsub-ları Azərbaycan tarixində mü-hüm rola, önəmə sahibdir. Əlbəttə, abidələrin olması mütləqdir. Qeyd edim ki, As-tarada Nuru Paşanın adına küçə verilməsi də sevindirici haldır. Ümid edirik, bunun davamı gələcək və sadəcə Gəncə ilə məhdudlaşmaya-caq. Çox yaxın dövnlərdə Qafqaz İslam Ordusu və onun komandanı Nuru Paşa-ya xilas etdikləri paytaxt Bakı şəhərində də möhtəşəm bir xatirə abidəsi ucaldılması gö-zəl olardı. Belə bir abidənin ucaldılması sadəcə Türkiyə-Azərbaycan münasibətlərində deyil, türk dünyasının birliyiində, möhkəmlənməsində yeni səhifə olacaq. Bu isti-qamətdə atılan bütün addımları müsbət dəyərləndi-ririk”.

İsmayıl Qocayev

Türkiyənin qapılarını beynəlxalq təzyiqlərin əlləri döyür

Ərdoğanın xarici siyasətində donmuş münasibətlərin açılması xətti seçki öncəsi fəvqəladə əhəmiyyət kəsb edir

Səudiyyə Ərəbistanı Krallığının vəliəhdi, baş nazirin müavini Mehəmməd bin Salman bin Əbdülməzid Al Səud iyunun 22-də Türkiyədə səfərdə oldu və Prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğanla müzakirələr apardı.

Vəliəhd Misir və İordaniya səfərlərinin ardınca Türkiyəyə gedib. Bu, Ərdoğanın aprel ayında Ər-Riyada səfərinə verilən xoşməramlı reaksiyanın göstəricisidir. Ankara ilə Ər-Riyadın bir neçə il öncə münasibətlərində yaranan sönüklük artıq geridə qalıb və yeni səhifə açılması müzakirə stolu-da aktuallıq kəsb edir.

Siyasi şərhçi Aqşin Kərimov “Şərq”ə deyib ki, Türkiyənin qapısını artan beynəlxalq təzyiqlərin əlləri döyür. Bunun bir səbəbi də 2023-ci ildə keçiriləcək prezident seçkilərinə

qlobal rəqəbat çərçivəsində çoxalan maraqlardır: “Ərdoğanın xarici siyasətində donmuş münasibətlərin açılması xətti seçki öncəsi fəvqəladə əhəmiyyət kəsb edir. Bu, Ankaranın mənfəi sənərlərə hazırlığının əlamətidir. Belə olan təqdirdə, Türkiyə güclü təzyiq dalğasına məruz qalarsa, o, regional təcridlə üzlaşma-yəcək. Ərdoğan bunun düsturlunu belə yazır: -

Ötən ilin sonundan etibarən Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri, İsrail, Misirə əlaqələrdəki düşünləri açıb. Səudiyyə Ərəbistanı ilə birlikdə proseslərə öz maraqları çərçivəsində töhfə verməyə çalışır. Nə Türkiyə, nə də Səudiyyə Ərəbistanı geosiyasi təsir oyununda bir-birini zəiflədə bilmədiyindən rəqəbatın tərəfdaşlıqla əvəz olunması vüsət alır.

Türkiyə Yunanıstanla yaşadığı gərginliyin dozasının azaldılması üçün Afınaya dəstək verən ölkələrə cəlbədicil formullar təqdim edir, Ərəbistan da bu sırada dayanır”.

Ekspertə görə, bundan sonra Ərəbistan Yunanıstana dəstək xəttindən ayrılıb ən azından neytral qalmaqda üstünlük vermək potensialını göstərəcək: “Ankara ilə Ər-Riyad qarşılıqlı marağ doğuran məsələlərin qalıcılığını təmin etmək

üçün səylərini investisiya layihələrində birləşdirəcək. Görünür, həm Türkiyə, həm də Səudiyyə Ərəbistanı pərdəxərsi normalaşmaya üstünlük vermirlər və problemləri, ortaq nöqtələri göstərmək üçün beynəlxalq ictimaiyyət qarşısında əl-ələ tutur. Səudiyyə Ərəbistanı üçün bu əl sıxma ona görə vacibdir ki, o, Türkiyənin müdafiə sənayesinin resurslarına ehtiyac duyar. Çünki İranın nəzarətində olan husilər Yəməndən Səudiyyə Ərəbistanı istiqamətinə tez-tez raket tolaqlayırlar. Səudiyyə Ərəbistanının müdafiə tələbatının artırılması siyasətini Ərdoğan-bın Salman görüşünün nəticələrinə dair verilən ortaq bəyənətdə də görə bilərik. Tərəflər iqtisadi sahədən tutmuş, müdafiə sahəsinə qədər iki ölkənin maraqlarına xidmət edən addımlar atılacağına bəyan ediblər”.

A.Kərimov vurğulayıb ki, Ankara da, Ər-Riyada da geosiyasi imperativlərin istinad müvazinətini saxlayacaq və bunun bir-birinə yönəlməsinə müəyyən edən sədd formalaşdırılacaq: “Lakin Səudiyyə Ərəbistanı ABŞ-ın Türkiyəyə qarşı siyasəti tərəfə boylanmaqdan qaçmayacaq. İnandırıcı deyil ki, Türkiyənin şəriət dövləti ilə münasibətləri yenidən pisləşsin. Çünki buna iqtisadi amillərin cəlbədiciliyi imkan verməyəcək. İki ölkə arasında yaranan fikir ayrılıqlarının yaratdığı siyasi rəqəbat iki ölkə üçün iqtisadi xərcləri artırır. Bu xərclərdən tamamilə xilas olmaq üçün Türkiyə ilə Səudiyyə Ərəbistanı arasında strateji rəqəbat güclü strateji tərəfdaşlıq həddi ilə əvəzlənə bilər”.

İsmayıl Qocayev

Rusiyanın Minsk qrupu ilə bağlı mövqeyini bəyanirik

Rəsmi Moskvanın bu məsələ ilə bağlı yanaşması Azərbaycanla eynilik təşkil edir

Azərbaycan Xarici işlər naziri Ceyhun Bayramov və rusiyalı həmkarı Sergey Lavrov arasında genişləndirilən görüş baş tutub. S.Lavrov mətbuat konfransında ATƏT-in Minsk qrupunun fəaliyyətini dayandırdığını bildirib: “Minsk qrupunu müzakirə etmədik.

Çünki bu təşkilat fəaliyyətini Fransa və amerikalı üzvlərin təşəbbüsü ilə dayandırıb. Lakin postmünaqişə həll prosesi barədə fikir mübadiləsi aparıldı. Bunun üçün baza Rusiya, Azərbaycan və Ermənistan liderlərinin üçtərəfli bəyənətdir. Mövcud olan və illər boyu nəticəsiz müzakirə olunmuş bütün məsələlər 2020-ci ilin sentyabr-noyabr aylarında baş vermiş hadisələrdən sonra öz aktuallığını itirdi”.

Rusiya XİN başçısının açıqlamasını “Şərq”ə təhlil edən millət vəkili, siyasi elmlər doktoru, professor Elşad Mirbəşiroğlu deyib ki, Rusiya XİN başçısı həqiqəti səsləndirib: “S.Lavrovun açıqlaması kifayət qədər konstruktiv yanaşma kimi qəbul olunmalıdır. Çox təəssüf ki, ATƏT-in Minsk qrupunun digər həmsədr ölkələri olan ABŞ və Fransa hər vasitə ilə qurumu yenidən canlandırmağa, gündəmə gətirməyə çalışırlar. Əsas məqsədləri Minsk qrupu formatında olmayan münaqişəni müzakirəyə çıxarmaqdır. Bu da təbii ki, heç də xoş niyyətli mövqe deyil. Təcavüzkar Ermənistanın da məqsədi məhz 2020-ci ilin payızında

ağır məğlubiyyətini qismən də olsa, nə ilə kompensasiya etməkdən ibarət idi. Bu yollar-dan biri kimi də həm rəsmi İrəvan, həm də həmsədr ölkələr ATƏT-in Minsk qrupunun tək-rər döviyyəyə qatılmasını gö-rür. Amma Rusiyanın məsələ ilə bağlı sərgilədiyi mövqeni alqışlamaq lazımdır.Azərbaycan tərəfinin yanaşması ilə eynilik təşkil edir. Azərbaycan da qurumun fəaliyyətində olduğu dövrdə yalnız deklarativ xarakterli görüşlər keçirdiyini bildirir.

Nəticəyə hesablanmış heç bir addım atmayıb. Minsk qrupu münaqişə vəziyyəti ilə bağlı heç vaxt obyektivlik nümayiş etdirməyib. Bir dəfə də olsun, Ermənistanın Azərbaycan torpaqlarını işğal etdiyi faktını səsləndirməyib.

Qərər olduğu halda əlbəttə ki, vəziyyətin tənzimlənməsi istiqamətində addımlar atıla bilər. Azərbaycan Prezidenti cənab İlham Əliyev də dəfələrlə açıq mətnlə vurğulayıb ki, Minsk qrupu de-fakto mövcud deyil. Qrupun həmsədr ölkələrinin bir arada işləməsi də qeyri-mümkündür. Bunu ABŞ, Fransa, Rusiya da bir neçə dəfə bəyan edib. Yeni onların arasında həzrətdə hər hansı bir effektiv kommunikasiya yoxdur. Belə olan halda ATƏT-in Minsk qrupu ancaq vəziyyəti gərginləşdirə bilər. Lavrovun bu cür açıqlamalarının olması süll prosesinə müsbət təsir göstərə bilər”.

Sücaət Mehti

Rusiyanın əsas ümidi Çindədir

Putin bu ölkə ilə əməkdaşlığı faydalı sayır

“Rusiya Prezidenti Vladimir Putin Ukraynaya qarşı apardığı işğalçı müharibədə müttəfiq qazana bilməyib. Onun hərbi əməliyyatda yeganə müttəfiqi Belarus Prezidenti Aleksandr Lukaşenkodur ki, o da ordusunun Ukraynaya müdaxiləsindən çəkinir”.

Bu barədə “Atlas” Araşdırmalar Mərkəzinin rəhbəri Elxan Şahinoğlu deyib. Analitik bildirib ki, bu müharibənin ədalətsiz olduğunu Lukaşenko da daxilən anlayır, sadəcə, səsinə çıxarmağa qorxur: “Qazaxıstan Rusiyanın strateji tərəfdaşı sayılsa da, Ukrayna müharibəsində Rusiyadan məsafə saxlayır. Putinin böyük dövlətlərdən əsas ümidi Çindədir. Buna baxmayaraq, Putin Sankt-Peterburqda keçirilən iqtisadi forumda Pekinin siyasətindən danışarkən ehtiyatlı cümlələr işlədib: “Rusiya hesab etmir ki, Çin hər bir məsələdə bizimlə həmrəy olma-

lıdır. Çinlə əməkdaşlıq həm maraqlı, həm də faydalıdır. Aramızda dostluq əlaqələri var. Buna baxmayaraq, böyük dövlət olan Çin fərqli maraqları ola bilər və Pekin bu maraqlar əsasında siyasət yürüdür. Çin lideri Tsi Sinpinlə dostluq münasibətlərimiz mövcuddur”. Putin bununla demək istəyib ki, Kreml Çinin bəzən fərqli addımlarından narahət deyil. Pekin Kremlə sıx əməkdaşlığına davam etsə də, Çinin böyük şirkətləri Qərb sanksiyalarına görə Rusiya ilə əməkdaşlıqda ehtiyatlıdır. Görünür, Putin bunu nəzərdə tutub. Ancaq Rusiya prezidenti çıxışında həm də onu deyib ki, iki dövlət arasında ticarət mübadiləsi ildən-ile artır və bunu Kreml müsbət qiymətləndirir. Putin Çini tərifləməyi də unutmayıb: “Çoxqütblü dünyaya doğru gedirik və bu dünyada Çin iqtisadi liderdir”. Bununla Putin Çin iqtisadi baxımdan Rusiyadan da güclü dövlət olduğunu

etiraf edib.

Putin “balans pozulması” deyən çıxışında Hindistanı da xatırladı: “Hindistanda 1 milyard 300 milyon insan yaşayır. Bu, böyük potensialdır. Hindistanın Baş naziri Narendra Modi progressiv siyasətçidir”. Putinin Hindistanı tərifləməsinə baxmayaraq, Delhi ABŞ-ın formalaşdırdığı dörtlü - ABŞ, Avstraliya və Yaponiya blokunda yer alıb”.

İsmayıl

Azərbaycan Respublikasının
Medianın İnkişafı Agentliyi

Regionların sosial-iqtisadi inkişafının təşviq edilməsi;

Xarici mütəxəssislər Azərbaycanın həm günəş, həm də külək enerjisi üçün əlverişli iqlimə sahib ölkə olduğunu etiraf edirlər. Günəşli günlərin bolluğu və sabit, kifayət qədər güclü külək bərpa olunan enerji mənbələrini iqtisadi cəhətdən səmərəli və etibarlı edir. Energetika Nazirliyinin məlumatlarına əsasən, Azərbaycanda alternativ və bərpa olunan enerji mənbələrinin inkişafı üçün böyük potensial mövcuddur.

"Yaşıl enerji" kimi tanınan bu təcrübə dünyada geniş yayılıb və hesab edilir ki, Azərbaycanda da uğurla tətbiq oluna bilər. Bu məsələ artıq prioritet halına gəlib. Hökumət müvafiq tədbirlər hazırlayıb və həyata keçirməyə başlayıb. Alternativ enerjinin tətbiq olunacağı, "yaşıl zona"nın yaradılması nəzərdə tutulan bölgələrin başında işğaldan azad olunmuş ərazilər - Qarabağ və Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonları gəlir. Hələ dövlət başçısı İlham Əliyev 2020-ci ilin yekunlarına həsr olunmuş videoformatda müşavirədə bildirmişdi ki, Qarabağ bölgəsi yaşıl enerji zonası kimi dünya üçün bir nümunə olacaq: "Biz dünyaya göstərəcəyik ki, nəinki bu əraziləri bərpa etdik, həm də dünyanın ən gözəl məkanlarından birinə çevirdik. Eyni zamanda, ən müasir və iqtisadi cəhətdən ən sərfəli, elektrik enerjisinə qənaət edən texnologiyalar və yaşıl enerji - su, külək, günəş enerjisi tətbiq edilməlidir. Nəzərə alsaq ki, bərpaolunan enerji növlərinə çox böyük maraq var və keçən il müzakirə olunan layihələr artıq reallaşır. 240 meqavat gücündə külək elektrik stansiyasının tikintisinə start verilir. Digər layihə - 200 meqavat gücündə günəş elektrik stansiyası nəzərdə tutulur. Bunları nəzərə alaraq biz xarici investorları azad olunmuş torpaqlara cəlb etməliyik. Çünki bu gün bu sahəyə investisiya qoymaq istəyən böyük transmilli

şirkətlərin sayı kifayət qədər çoxdur. Bəlkə 10-a yaxın şirkət maraq göstərir və onlar üçün əsas istiqamət azad edilmiş torpaqlar olmalıdır. Biz öz enerji potensialımızı gücləndiririk. İndi gücü 300 meqavatdan çox olan Qobu elektrik stansiyası da inşa edilir və bu, bizim enerji potensialımızı gücləndirəcək. Azad edilmiş torpaqlarda ən müasir standartlara cavab verən enerji sistemi yaradılmalıdır". Energetika naziri Pərviz Şahbazov da bildirmişdi ki, Qarabağ regionunda bərpa olunan enerji mənbələrindən istifadə, enerji səmərəliliyi, ekoloji təmiz texnologiyalar, o cümlədən nəqliyyat vasitələrinin tətbiqi və digər məsələləri əhatə edəcək "yaşıl zona", yaxud "yaşıl məkan" konsepsiyasının hazırlanmasına başlanılıb. Onun sözlərinə görə, bu istiqamətdə Beynəlxalq Bərpa Olunan Enerji Agentliyi ilə müzakirələr aparılmaqdadır: "İlkin qiymətləndirmələrə görə, bu ərazilərdə 4 000 meqavatdan çox Günəş, 500 meqavatdakı külək enerjisi potensialı vardır. Kiçik su elektrik stansiyalarının inventarlaşdırılması işinə başlanılıb". P.Şahbazov vurğulayıb ki, ilkin məlumatlara görə, bu stansiyaların sayı 30-a yaxındır, lakin əksəriyyəti yarasız hala salınıb. Üç stansiyada artıq bərpa işlərinə başlanılıb. "Yaşıl enerji" layihələrinə xarici investorların cəlb edilməsi üzərində iş aparılır.

"Azərbaycanın bərpaolunan zəngin enerji potensialı var. Günəş enerjisi üzrə demək olar ki, bütün ölkə ərazisində layihələrin həyata keçirilməsi mümkündür"

Qeyd edək ki, Nazirlər Kabinetinin təşdiqlədiyi "Azərbaycan Respublikasının işğaldan azad edilmiş ərazilərində 2022-2026-cı illərdə "yaşıl enerji" zonasının yaradılması üzrə Tədbirlər Planı"nda bununla bağlı mühüm məqamlar əks olunub. Vurğulanıb ki, Qarabağda "yaşıl" zonasının yaradılması üçün böyük potensial var: "Azərbaycanda bunun üçün həm təbii, həm də insan ehtiyatları var. Ölkədə çoxlu unikal və istedadlı kadrlar var. Əgər Azərbaycan bu ideyaları toplayıb özünəməxsus "Silikon vadisi" yaratsa, bu, ölkənin qürur mənbəyinə çevriləcək". Xüsusən, Laçın və Kəlbəcərdə külək, Cəbrayılada günəş elektrik stansiyalarının qurulması planlaşdırılır. Həmçinin, Azərbaycanda Yaşıl Enerji Zonası Nümayiş Pavilyonu da yaradılacaq. Eyni zamanda azad edilən ərazilərdə küçə və yollar yaşıl texnologiyalarla işıqlandırılacaq.

"Yaşıl iqtisadiyyat" Azərbaycan üçün prioritetdir

İşğaldan azad edilmiş ərazilərimizdə "yaşıl enerji"dən istifadə olunacaq

Millət vəkili Vüqar Bayramov "Şərq"ə bildirib ki, "yaşıl iqtisadiyyat" Azərbaycan üçün prioritetdir. Deputatın sözlərinə görə, xüsusilə işğaldan azad edilmiş ərazilərimizdə "yaşıl enerji" və "yaşıl iqtisadiyyat"dan istifadə olunacaq: "Artıq Qarabağ və Şərqi Zəngəzurda enerji şəbəkəsi yenilənir, yenidənqurma-bərpa işləri və investisiya qoyuluşları həyata keçirilir. Bu ərazilərin mövcud potensialı imkan verir ki, Azərbaycan orada "yaşıl enerji"yə əsaslanan iqtisadiyyat formalaşdırarsın. Suqovuşan və Talış kəndində infrastrukturun bərpası da birbaşa bundan xəbər verir. Artıq bərpa və yenidənqurma prosesi yeni mərhələyə qədəm qoyub. Nəzərə alsaq, burada müasir çağırışlara uyğun olaraq, dünya praktikasında sınaqdan

cək: "Ümumilikdə, 2025-ci ildə elektrik enerjisi istehsalının artım gücünün 95 faizi bərpaolunan enerji mənbələrinin payına düşəcək. Ən çox artım isə günəş və külək enerjisi istehsalında, müvafiq olaraq 60 və 30 faiz qeydə alınacaq".

Deputat qeyd edib ki, Azərbaycan alternativ və bərpa olunan enerji sahəsində böyük potensiala malik ölkələrdən biridir: "Azərbaycanın bərpaolunan zəngin enerji potensialı var. Günəş enerjisi üzrə demək olar ki, bütün ölkə ərazisində layihələrin həyata keçirilməsi mümkündür. Külək enerjisi üzrə isə Xəzər akvatoriyası, Abşeron yarımadası, Bakı, habelə Xızı rayonu daha əlverişli sayılır. Eyni zamanda bu potensial torpaqlarımızın işğaldan azad olumasından sonra daha da artıb. Günəş enerjisi əsasən Kəlbəcər, Laçın, Qubadlı, Zəngilan, Cəbrayıl, Füzuli rayonlarında, külək enerjisi isə Laçın və Kəlbəcər rayonlarında daha yüksək qiymətləndirilir. Azərbaycanda yerli su ehtiyatlarının 25 faizinin Qarabağda formalaşdığı nəzərə alınmaqla, Tərtər, Bazarçay, Həkəri kimi əsas çaylar və onların qollarından elektrik enerjisi istehsalı daha əlverişli sayılır. Xəzər dənizi isə ofşor külək enerjisi baxımından

böyük potensiala malikdir. İlkin qiymətləndirmələrə görə, Xəzərin təkə Azərbaycan sektorunda 157 min meqavat səviyyəsində enerji olduğu hesab edilir. Bu, ölkəmizdəki elektrik stansiyalarının ümumi gücündən 20 dəfə çoxdur".

Parlamentin İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin üzvü hesab edir ki, alternativ enerjiden istifadə həm də iqtisadi baxımdan Azərbaycan üçün vacibdir: "Çünki Azərbaycan il ərzində 13 milyard kubmetr mavi qaz istehlak edir. Alternativ enerjiden istifadə olunması ekoloji baxımdan vacib olmaqla yanaşı, həm də mavi qaz istehlakında qənaətə imkan yarada bilər. Qənaət nəticəsində əldə edilmiş mavi qaz isə xarici ölkələrə ixrac olunmaqla daha çox valyutanın ölkəyə daxil olmasına zəmin yarada bilər. Beləliklə, alternativ və bərpaolunan enerji mənbələrindən istifadə həm ekoloji təmiz, yaşıl iqtisadiyyat prinsipləri baxımından vacib olmaqla yanaşı, həm də Azərbaycanın valyuta gəlirlərinin artırılması və iqtisadi potensialın genişləndirilməsi aspektindən də vacib hesab olunur".

İsmayıl Qocayev

Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyinin maliyyə dəstəyi ilə çap olunub

Ekspert təhsil naziri ilə razılaşırmır

Repetitorluq təhsilin səviyyəsini aşağı salmaz, əksinə yüksəldə bilər

"Repetitorlar bu gün şagirdin hansısa imtahanda ən yaxşı halda 5-10 bal artıq yığmasına xidmət edir. 9-cu sinfin nəticələri zəif olan şagirdlərə repetitorlar belə kömək edə bilmir. Repetitor yaxşı oxuyan şagirdi daha yaxşı oxumaq üçün hazırladır". Təhsil naziri Emin Əmrullayev bu iddiaları ictimaiyyətdə narazılıq doğurub.

Təhsil naziri Kamran Əsədovun "Şərq"ə açıqlamasında deyib ki, nəinki ölkəmizdə, postsovet ölkələrinin əksəriyyətində təhsil sisteminin bugünkü durumu acınacaqlı vəziyyətdədir. Bunun səbəbləri isə kifayət qədər dərinlidir: "Öncə bu vəziyyət siyasi faktorlarla bağlı olub, SSRİ adlanan həmgən bir imperiyanın müxtəlif müstəqil dövlətlərə parçalanması və nəticədə mövcud vahid sovet təhsil sisteminin də süquta yətməsi ilə izah olunmalıdır. Belə ki, sovet rejiminin bütün digər qüsurlarına baxmayaraq, onun elm-təhsil sisteminin kifayət qədər güclü olmasına, yüksək səviyyəli elm və pedaqoji kadrların mövcudluğuna da şəkk yox idi. Lakin bu da bir həqiqətdir ki, ölkəmizdə təhsil sisteminin bugünkü böhran vəziyyətinin sirlərini cəmiyyətimizin yalnız mövcud zəminində yox, həm də onun dünənki, əsasən keçən əsrin 70-80-ci illərdəki real qüsurlu məqamında axtarmaq gərəkdir. Danılmaz faktıdır ki, orta məktəb şagirdləri dərindən sonra hazırlıq kurslarına, repetitorlara müraciət etməsələri yaxşı nəticə əldə etmələri inandırıcı olmur. Əslində təhsildə kütləvi şəkildə repetitorluq model son illərdə ortaya çıxıb. Əvvəl şagirdlər orta məktəbdə əldə etdikləri biliklərin hesabına ali məktəblərə daxil olurdular.

Repetitor yanına gedən şagird daha ciddi nəzarətə götürülür. Şagirdin vaxt-lı-vaxtında müəllimin yanına gedib-gəlməsi, müəllimə xüsusi ianə xərclənməsi və bütün bunların valideyn tərəfindən daha ciddi nəzarətə götürülməsi yaxşı nəticə verir. Orta məktəbə gedən şagird isə valideyn güclü nəzarətdə saxlanmır. Həmin şagirdlər də hazırlığa gedə bilmədikləri, digər abituriyentlərdən

"Əgər bu tədris vasitəsi də olmasaydı, bu gün təhsilimiz tamamilə iflasa uğrayardı"

"geri qaldıqları" üçün ruhdan düşürlər. Təcrübə göstərir ki, ali məktəblərə qəbul imtahanlarında heç bir müəllim yanına getməyən şagirdlər də yaxşı nəticələr əldə edirlər. Bu şərtlə ki, şagird həm valideyn ciddi nəzarətdə ələsin, həm məktəb dərslərini keyfiyyətinə fikir versin". K.Əsədovun sözlərinə görə, son vaxtlar abituriyentlərin repetitorlara az müraciət etməsinin əsas səbəbi onların xidmət haqlarının yüksək olmasıdır. Yeni illərlə bu sahədə məşğul olan təcrübəli repetitorları daha yüksək qiymətə xidmət haqqı təklif edirlər: "Valideynlər isə daha ucuz xidmət haqqına meyl edirlər. Yeni valideyn iki fərdi müəllimə 200 manat verməkdənsə, 5 fənni üçün kursa, tədris mərkəzinə gəndərir və iki repetitora verirdi xidmət haqqını ödəyir. Bundan başqa son dövrlərdə qəbul imtahanlarında baş verən dəyişiklikləri repetitorları yaxşı mənimsəyirlər, onlar elektron ərizə qəbulu və bu kimi digər yenilikləri bilmədikləri üçün valideynlər əlavə yerlərdə xidmət üçün müraciət etməli olurlar.

Eyni zamanda şagirdlər seçdiyi qrup üzrə onlara lazım olan fənlərə daha çox zaman ayırır və repetitor yanına da yalnız bu fənlər üzrə gedir. Bunun nəticəsində də şagirdlər elmi biliklərə birtərəfli qaydada yiyələnir. Beləliklə, şagirdlərin dünyaörfüsləri zəif inkişaf edir. Bu da gələcəkdə onların iş fəaliyyətində problemlər yarada bilər. Hesab edirəm ki, repetitor fəaliyyətinin legallaşması, rəsmiləşdirilməsi üçün bu sahəyə lisenziya sisteminin tətbiq edilməsi daha effektiv olardı. Çünki bu gün ixtisası uyğun olmayan şəxslər də repetitorluq xidməti göstərirlər. Ona görə də Təhsil Nazirliyi, Dövlət İmtahan

Mərkəzi, Vergilər Nazirliyi və Sosial Müdafiə Nazirliyinin mövcud olacağı bir komissiya yaradıb orda təhsil xidmətləri göstərənlər yoxlanılmalı və fəaliyyət icazəsi verilməlidir.

Bu gün taksit fəaliyyəti göstərmək üçün uyğunluq sertifikatı verilir. Yalnız sənədləri qaydasında olanlara bu icazə verilir. Düşünürəm ki, bunu repetitorluq, hazırlıq kursları sistemində də tətbiq etmək lazımdır".

Repetitorluğun ta qədim zamanlardan mövcud olduğunu vurğulayan təhsil ekspertinin sözlərinə görə, maddi cəhətdən az-çox imkanlı insanların övladları üçün nəzərdə tutulan xüsusi təlim-tədris vasitəsi kimi yüksək səviyyəli elitaların yetişdirilməsində mühüm rol oynayıb: "Çox təəssüflər olsun ki, hazırda müayyən istisna hallardan başqa, bu qədim təlim-tədris vasitəsi bu gün öz tarixi mahiyyətini itirərək, bir qisim işsiz və ya cüzi əmək haqqı alan alim və müəllimlərimizin əsas ruzi mənbəyinə çevrilib. Repetitorluğu açıq-aşkar biznesə çevirmə halları da istisna deyil. Ancaq bu gün repetitorların bəlkə də əksəriyyətini bilavasitə şagirdlərin öz orta məktəb müəllimləri təşkil edir. Müəllim-şagird münasibətində yaranan bazar ticarətinin hədsiz dərəcədə qınanmalı fakt olduğunu qəbul etsək də, digər tərəfdən, cüzi məaaş alan müəllimlərimizin buna məcburən sövq edildiyini də qəbul etməyə borcluuyq. Bununla belə, istənilən halda repetitorluq - təhsilin səviyyəsini aşağı salmaz, yalnız yüksəldə bilər və bayaq qeyd etdiyim kimi, əgər bu tədris vasitəsi də olmasaydı, bu gün təhsilimiz tamamilə iflasa uğrayardı".

Şəymən

Gürcüstanda təhsil alan azərbaycanlıların problemləri tezliklə həll olunacaq

İki ölkə arasında imzalanan təhsil sazişi diplomların tanınması məsələlərinə aydınlıq gətirəcək

Prezident İlham Əliyev "Azərbaycan Respublikasının Təhsil Nazirliyi ilə Gürcüstanın Təhsil və Elm Nazirliyi arasında təhsil sahəsində əməkdaşlıq haqqında Saziş" in təsdiq edilməsi barədə Fərman imzalayıb.

Fərmanla 2022-ci il fevralın 21-də Tbilisi şəhərində imzalanmış "Azərbaycan Respublikasının Təhsil Nazirliyi ilə Gürcüstanın Təhsil və Elm Nazirliyi arasında təhsil sahəsində əməkdaşlıq haqqında Saziş" təsdiq edilib.

Bu Fərmanın 1-ci hissəsində göstərilən Saziş qüvvəyə mindikdən sonra Azərbaycan Respublikasının Təhsil Nazirliyi onun müddəalarının həyata keçirilməsini təmin edəcək. Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Nazirliyi Sazişin qüvvəyə minməsi üçün zəruri olan dövlətdaxili prosedurların yerinə yetirildiyi barədə Gürcüstan hökumətinə bildiriş göndərəcək.

Milli Məclisin Elm və təhsil komitəsinin üzvü Ceyhun Məmmədov

"Şərq"ə açıqlamasında bu cür sazişlərin xüsusi əhəmiyyətli sənəd olduğunu deyib. Onun sözlərinə görə, məqsəd iki ölkə arasında elm və təhsil sahəsində əməkdaşlığı daha da genişləndirmək və inkişaf etdirməkdir: "Bütün sahələrdə olduğu kimi təhsil sahəsində də ölkələrimiz arasında əlaqələr daim inkişaf edir. Müasir dövrün tələbləri elm, təhsil sahəsində inteqrasiyanın dərinləşdirilməsinin, bu sahədə əməkdaşlığın genişləndirilməsinin vacibliyini göstərir. Gürcüstanla

Azərbaycan arasında təhsil sazişinin imzalanması hər iki ölkənin təhsil müəssisələri arasındakı əməkdaşlıq əlaqələrinin davamlı inkişaf etdirilməsi baxımından mühüm sənəddir. Adətən ali təhsilin beynəlmilləşməsi universitetlərin milli təhsil məkanından kənara çıxan xarici fəaliyyətinin genişlənməsini və dərinləşməsi, diplomların tanınması məqsədi ilə dövlətlər arasında bu cür sazişlər imzalanır.

Bildiyiniz kimi gənclərimizin xaricdə təhsildə üstünlük verdiyi ölkələrdən biri də Gürcüstandır. Amma bəzən gənclərimiz xaricdə təhsil almazdan əvvəl əcnəbi universitet diplomlarının Azərbaycanla tanınıb-tanınmaması sualı üzərində çox düşünlür. Hətta ali təhsil üçün məhz Gürcüstanı seçən gənclərimiz zaman-zaman bu insanlar diplomlarının tanınmaması məsələsinə problem səviyyəsində qaldırırlar. Eyni hal Türkiyənin bəzi universitetlərində təhsil alan gənclərimiz üçün də aktualdır. Tələbələr müraciət edən zaman məlum olur ki, Gürcüstanda təhsil alan tələbələrən heç xarici dil bilgisi də yoxdur. Halbuki, hər bir xaricdə təhsil almış şəxs, Azər-

baycanın daxili qaydalarına uyğun təhsil almalıdır. Gürcüstanda ele universitetlər var ki, onların lisenziyaları başa çatıb və tanınmır. Ancaq buna baxmayaraq, bəzi xarici ölkələrdən tələbə qəbulu-nu həyata keçirirlər. Ona görə də sözügedən saziş bu cür anlaşmazlıqların və problem səviyyəsində qaldırılan digər məsələlərin həllinə öz töhfəsini verəcək".

Təhsil eksperti Elçin Əfəndi isə hesab edir ki, Azərbaycan və Gürcüstan arasında imzalanan təhsil sazişinin maliyyəti ondan ibarətdir ki, gələcəkdə ali və orta təhsil məsələlərində ikili proqramların tətbiqi mümkün olacaq: " Tələbələrin təcrübə proqramı, tələbə mübadiləsi kimi məsələlər də öz əksini tapacaq. Gürcüstan bizi çox yaxın qonşu ölkə olduğu üçün təhsil sahəsində müəyyən əməkdaşlıqların olması tədqiqdir. Digər qonşu ölkələrlə də eyni tipli təhsil sazişləri mövcuddur. Gürcüstanda yaşayan azərbaycanlıların ana dilində təhsil almaları kimi mübahisəli məsələlərin də sözügedən sazişdə öz əksini tapacağını güman edirəm".

Şəymən Bayramova

Hansı dönerxanaya gedirsən saxta sənədlər asılıb

AQTA yoxlamaları KİV-in və ictimai təşkilatların dəstəyi ilə aparmalıdır

Qida Təhlükəsizliyi Agentliyi (AQTA) döner istehsalı və satışı ilə məşğul olan müəssisələrdə yoxlama həyata keçirib. Agentlik tərəfindən 1 may - 22 iyun tarixlərində ümumilikdə döner istehsalı və satışı ilə məşğul olan 9 müəssisədə yoxlama aparıb.

Proses zamanı sahibkarlar tərəfindən qida təhlükəsizliyi sahəsində texniki normativ hüquqi aktların tələblərinə riayət olunmadığı müəyyən edilib. 9 müəssisədə sanitariya-gigiyena norma və qaydalarına əməl edilməməsi, 3 müəssisədə məhsulların saxlanması zamanı mal qonşuluğu qay-

dalarının və temperatur rejiminin pozulması, 1 müəssisədə isə məhsulun etiketlenməsinə dair tələblərə riayət olunmaması faktı aşkarlanıb. Aşkar edilmiş nöqsanlarla əlaqədar sahibkar bərsində inzibati Xətalər Məcəlləsinin müvafiq maddəsinə əsasən, inzibati xəta haqqında protokol tərtib olunmaqla cərimə tətbiq edilib. Qurumdan verilən xəbəyə görə, ölkədə qida təhlükəsizliyinin təmin edilməsi üzrə aparılan nəzarət tədbirləri davam etdirilir.

Dönerxanalarda olan antisani-tar vəziyyət və verilən ətin mənsəyinin məlum olmaması əhali

tərəfindən narahatlıq doğurur. Sosial şəbəkələrdə bu hal mütəmadi müzakirə mövzusunə çevrilir.

AQTA-nın çox quru məlumat yaydığını deyən Azad İstehlakçılar Birliyinin (AİB) sədri Eyyub Hüseynov "Şərq"ə açıqlamasında bildirib ki, Agentliyin reydləri dəryada bir damla deyil: "AQTA bu yoxlamaları kütləvi informasiya vasitələrinin və əhəlinin dəstəyi ilə aparmalıdır. Agentliyin çatışmayan cəhətlərindən biri də ictimaiyyətlə işləyə bilməməsi və özünü dominant kimi qələmə verməsidir. Bakıda təxminən 15 minə yaxın dönerxana var. Hələ səkkiz il bundan əvvəl dönerxanalar üçün standartlar hazırlanıb. Təəssüf ki, bu standartlara əməl edilmir. Hansı dönerxanaya getsək, görürük ki, orda saxta kağızlar asılıb və bişirilən dönerə adıyətli yoxdur. Ölkədə cəmi iki müəssisə məlumdur ki, orada təmiz və gigiyenik döner ətli hazırlanıb.

Orta hesabla təmiz ətədən hazırlanan dönerin qiyməti 4- 4.50 AZN təşkil edir. Lakin bugünkü qiymət keyfiyyətin nə vəziyyətdə olduğunu göstərir".

Nihat Müzəffər

Cari ilin yanvar-may aylarında Azərbaycanda avtobuslarla daşınan sərnişinlərin sayı taksiyə mənərlərin statistikasını ötür.

Dövlət Statistika Komitəsinin hesabatına əsasən, avtomobil nəqliyyatı ilə daşınan sərnişinlərin sayı illik müqayisədə 21.3 faiz artaraq 540 mln. 376.4 minə çatıb.

Avtobusla sərnişin daşınması 25.2 faiz artıb, taksi ilə isə əksinə, 21.4 faiz azalıb.

Görəsən, əhəlinin taksilərdən daha az istifadə etməsi nə ilə bağlıdır?

Nəqliyyat eksperti Eldəniz Cəfərovun "Şərq"ə açıqlamasına görə,

Taksi xidmətindən narazılıq artıb

Ona görə sərnişinlər avtobuslardan istifadəyə üstünlük verir

re, ilin birinci rübündə avtobusdan istifadə edən sərnişinlərin sayının artması yeni strukturların yaranması və bu sahədə aparılan islahatlarla bağlıdır:

"İslahatlar öz effektivini göstərir. Cari ilin yanvar ayından şəhərlərarası daşınmada istifadə olunan avtobusların sayı artırılıb, eyni zamanda sərnişinlərə göstərilən xidmət keyfiyyətinin yüksəlməsi ilə əlaqədar müəyyən işlər görüldü.

Hətta mart ayında əhəli Novruz bayramı ilə bağlı olaraq paytaxt və digər iri şəhərlərdən bölgələrə avtobusla səyahət etməyə üstünlük verib. Həmin ərəfədə Bakıdan

bölgələrə və ya əksinə 50 mindən çox vətəndaşın daşınması məhz avtobuslar vasitəsilə həyata keçirilib. Eyni zamanda Gəncə və Sumqayıt istisna etməklə digər bölgələrə sərnişinlər ancaq avtobusla həyata ke-

Həm də ictimai nəqliyyatda aparılan islahatlar da effekt verməyə başlayıb

çirilməsi, demiröl qatarlarının işləməməsi avtobusla sərnişin daşınmasının artımına səbəb olub. İşğaldan azad olunan rayonlarımıza edilən səfərlər də müvafiq avtobuslarla həyata keçirilir. Bunun da

müəyyən təsiri var".

Ekspertin sözlərinə görə, taksi ilə sərnişindəşmənin azalması isə insanların daha çox fərdi avtomobillərə üstünlük vermələri ilə əlaqədardır. Mövcud statistikaya görə, ölkəmizə idxal olunan şəxsi avtomobillərin sayı günbəgün artır. Əksəriyyəti yarasız olsa belə: "Həm də taksi xidmətindəki bəzi çatışmazlıqlar sərnişinlərin taksidən istifadəsinə mənfi təsir edir. Vətəndaş taksi xidmətindən narazı olduğuna görə fərdi avtomobildən istifadəyə üstünlük verir".

Şəymən Bayramova

Yuxu rejimi pozulan uşaqlar

Türk psixoloq valideynlərə məsləhət və tövsiyələrini verib

(Əvvəlki səh: 8-də)

Uşağınız gecə yatmır, yoxsa səhər oyana bilmir? Əgər bütün səhərlərinizə baxmayaraq, uşağınızın yuxu rejimini qoruyub bilmirsinizsə və davamlı olaraq mənfi davranışlar yaşayırsınızsa, bəlkə də fərqli üsulları sinəmalısınız. Mütəxəssis, klinik-psixoloq Fatma Çelik bu çətin dövrü yaşayan valideynlərə məsləhət və tövsiyələrini verib.

Kiçik yaşlı uşaqların valideynləri daha çox övladlarını vaxtında yatdırma bilmədiklərini, nə qədər müxtəlif üsullara əl atsalar da, səhərlər yataqdan çıxara bilmədiklərini deyirlər.

Valideynlərin uşağı yataqdan çıxartmaq və ya hər 15 dəqiqədən bir oyandırmaq üçün istifadə etdiyi qazan və tava texnikası kimi texnikalar işə yaramır.

İndi isə bu vəziyyətin səbəblərinə nəzər salaq: Əvvəla, körpələrin yuxu rejimləri səhər təzədən oyanıb, axşam tez yatdıqları üçün larkların yuxu rejiminə bənzəyir. Yeniyetmələrin yuxu rejimi gecə gec oyaq qalan və səhər gec oyanan bayquşlara bənzəyir.

Yuxu hər bir insanın sağlamlığı üçün çox vacibdir və yuxu rejimi bütün həyat dövrü boyunca dəyişir. Yuxunu gün ərzində yaşadığımız təcrübələri və öyrəndiyimiz yeni məlumatları yadda saxlamağa imkan verən yapışqan da adlandırılır bilirik.

Bu səbəbdən yuxu, böyüməkdə olan uşaqlar üçün nəfəs almaq və yemək qədər əhəmiyyətli bir ehtiyacdır. Uşaqların 9 saat 15 dəqiqə yatması kifayətdir.

Bu yaşda olan uşaqların üstünlüyü yuxunun çəvik olmasıdır. Bu sayədə həftə sonu yatmaqla bütün həftə içi əla bilmediyi yuxunun yerini dolduraçaq. Təbii ki, səhədləri aşmamaq və yatdığından çox yatmamaq istisna olmaqla.

Uşaqları gecə yatmadan

oyaq saxlaya biləcək bir çox diqqəti yayındıran şeylər var. Bunların bir çoxu böyükləri də yuxusuz edə bilər.

Hər şeydən əvvəl uşağınız yüksək templi musiqi dinləyirsə, sosial mediada itibə və ya stratiya oyunları oynayırsa, ondan bu fəaliyyətləri dayandırmasını tələb etməlisiniz.

Bu yaşda olan uşaqlar öz öhdəliklərinə və ev tapşırıqlarına həddən artıq məsuliyyətli ola bilərlər. Əgər uşağınız işıqları söndürməzdən yarım saat əvvəl hələ də ev tapşırığını edirsə, ondan yarı yolda olsa belə, onu tərk etməsinə istəməlisiz. Ertəsi gün məsuliyyət şüurundan danışa bilərsiniz.

Valideynlərin yanaşmaları da yeniyetmələrin təlim prosesində ən azı yuxu qədər mühüm rol oynayır. Yeniyetmə uşağınza kifayət qədər yuxu almağı öyrətməyin müxtəlif yolları var.

- 13-14 yaşından otağa çəkildə onu rahat buraxın. Işığın söndüyünə əmin olmaq üçün ona təxminən bir saat vaxt verin və "gecəniz xeyrə qalsın" deyib öpün.

- Uşağınızdan yatmadan əvvəl texnologiyadan kənar fəaliyyətlərlə məşğul olmasını və hər axşam eyni vaxtda bunu etməsinə xahiş edin.

- Uşağınızda yatağından yalnız yuxu üçün istifadə etməyi tövsiyə edin. Ondan televizora baxmamasını, planşetlə oynamamasını, ev tapşırığı etməməsinə və həftə yemək yeməməsinə xahiş edin.

- Yuxuya gəlməsini asanlaşdıracaq kitab oxuya bilər.

- Rahatlaşdırıcı musiqi dinləməkdən və bu musiqi ilə bədəninizi və ruhunuzu dincəldəcək xeyallərdən danışa bilərsiniz.

- Gecə gec yatmaq və səhər yuxusuzluq davam edirsə və bu, yuxu probleminə çevrilirsə və ya gün ərzində yorğunluq, halsızlıq kimi vəziyyətlərə çevrilirsə, bir terapevtdən dəstək ala bilərsiniz.

Turan

Meymunçıçəyinin pandemiya törətmək ehtimalı azdır

Müsbət hal odur ki, xəstəlik gizli dövründə yoluxuculuq qabiliyyəti daşımır

Dünya Səhiyyə Şəbəkəsi meymunçıçəyini pandemiya elan edib.

Təşkilatın məlumatına görə, hazırda 58 ölkədə sözügedən xəstəliyə yoluxma qeydə alınıb. Dünya üzrə ümumilikdə yoluxanların sayı isə 3417 nəfər təşkil edir və infeksiyanın yayılma tempi hər həftə daha da artır.

İnfeksiyoz Nəcat Əzimli isə "Şərq"ə açıqlamasında DŞŞ-nin Hindistan mənşəli önəmli bir qurum olduğunu deyib: "Sözügedən təşkilatın belə bir məlumat yaymasına səbəb Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının fəvqəladə hallar komitəsinin iclasının keçirilməsi ilə bağlı elanı olub. Halbuki, ÜST meymunçıçəyi virusunun qarşısının alınmadığı təqdirdə yeni pandemiya ola biləcəyi ehtimalına toxunub və global miqyasda təcili tədbirlərin görülməsinə ehtiyac olduğunu bəyan edib. Qeyd edilib ki, hər nə qədər koronavirusdan zəif sürətlə yayılsa belə, artıq dünyanın 60-dan çox ölkəsində meymunçıçəyi aşkarlanması heç də normal bir vəziyyət deyil. Buna görə də virusun araşdırılması və vaxtında

tədbirlər görülməsində ziyanımıza heç nə yoxdur".

İnfeksiyozistlərin sözlərinə görə, istənilən virusun mutasiya keçirib pandemiya törətmək ehtimalı var. Lakin bəzi səbəblərdən meymunçıçəyi haqqında bunun olmayacağına ümidlər daha çoxdur: "İlk öncə bu virus koronavirusdan fərqli olaraq RNT deyil, DNT tərkibli virusdur. Bu cür genomla sahib olan viruslar daha az sıxlıqla mutasiya keçirə bilər. Bu da yeni variantların tez-tez ortaya çıxmasına və virusa qarşı mübarizə tədbirlərinin

asanlaşmasına gətirib çıxarır. Yəni sizdədirsə, koronavirusun qarşısını almaqda əsas çətinlik ələ tez-tez ortaya çıxan, yeni variantlar idi. Bundan əlavə olaraq, meymunçıçəyinin yoluxma mexanizmi əsasən təmasdır. Az hallarda isə havadamlı yolu ilə ötürülə bilər. Bu da yoluxmanın sürətini azaldan, mübarizə tədbirlərini də asanlaşdırən önəmli faktordur".

N.Əzimliyin sözlərinə görə, meymunçıçəyinin pandemiya ehtimalını azaldan digər məsələ xəstəliyin gizli dövrə (inkubasiya dövrü) yoluxucu olmamasıdır. Koronavirus gizli dövrə də yoluxurdu. Meymunçıçəyi isə yalnız simptomların ortaya çıxmasından sonra yoluxucu olur: "Həmçinin simptomlar çox spesifik olduğu üçün, insan həkim olmasa belə özünün meymunçıçəyinə yoluxduğunu anlaya bilər. Beləliklə bir şəxs xəstələndikdə xəstəliyindən xəbərdar olur və özünü təcrid edərək digərlərini qorumaq imkanına malik olur".

Şəymən

Müğənnilərə lağ etdi

“Elə bil epidemiyadır, hamısı ombasını böyüdür”

Əməkdar artist Ruhəngiz Musəvi plastik əməliyyat etdirən sənət adamlarını tənqid edib.

Müğənni "7 canlı" proqramında ifaçıların görüntüsünü qeyri-estetik adlandırır. O bildirib ki, bir çoxları ombasını böyüdərkə özlərini güllünc vəziyyətə salıb:

"Mənim plastik əməliyyata ehtiyacım yoxdur. İndi baxırsan cavanlar edir. Heç olmasa onlar etməsin. Mən heç vaxt etməmişəm, heç etməməyə də. Sənət adamlarının adı çıxıb. Başqaları onlardan çox edirlər. Onlarda ürək var. Qüsuru varsa, etsin. Baxıram yaşlı qadıncı, ev xanımına oxşayırs, o gedib kim üçün bunları edir? Bəlkə yoldaşı üçün edir. Etsəm mimikam edər..."

Bəzi sənət adamları menden inciməsin, amma dərəcəsinde etsin. Baxırsan gözəl xanımdır, müğənnidir, ancaq uşağın necə doldurubsa, gözünü itib. Hamısı tülkügöz olublar. Xəstəlidir deyəsən, bir-birinə baxırlar gedib edirlər. Bəziləri də bədənlərinin harasını (ombanı göstərir) edir. Boyları balaca ombanı böyüdüblər. Əvvəl "Kirpi" jurnalındakı karikatürəyə oxşayırlar. Çox güllünc görünürlər. Eybəcər, pis görünürsünüz. Boy balaca, omba bu endə. Əsəbiləşməzlər onlara baxanda. Dəhşətə gəlirəm bunlara. Epidemiyadır, guya bununla reyting qazanırlar?".

Nura Kolumbiyada klip çəkirdi

Müğənni Nura Suri bir il fasilədən sonra növbəti duetini təqdim edib.

Sənəti bu dəfə gənc reper Notonla yeni layihə ərəşəyə gətirib.

Musiqisi Qəza, sözləri Qəza və Notona aid mahnının klipi Kolumbiyanın Santa Fe, San Heronimo bölgəsində və Bakının Bilgəh qəsəbəsində lentə alınıb. Nura Suri ekran işində 6 obrazda kamera qarşısına keçib. Klipi kolumbiyalı rejissor və müğənni Siir Rivers ərəşəyə gətirib. Ümumi layihə üzərində azərbaycanlı, ukraynalı və kolumbiyalı mütəxəssislər çalışıb. Klipin montajını Aleks Anişenko, rənglənməni isə Dmitriy Lukyanenko edib. Notonun kadrları isə Bakıda çəkilib. Klipdə həmçinin, kolumbiyalı rəqqasələr Yari Yadiana Serna Arse, Coli Martinez Viera da rol alıb.

Qeyd edək ki, layihənin musiqi prodüseri Emin Kerimidir.

Elan
Xəzər rayonu, Mərdəkan qəsəbəsi, Sergey Yessenin küçəsi 2-də qeydiyyatda olan "Nur İnşaat KM" MTK-ya məxsus şəhadətnamə və nizamnamə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Təsisçi və baş redaktor: Akif Aşırılı
Baş redaktorun ı müavini: Yusif Nəzərli
Redaktor: Ayyat Əhməd

Reportyorlar qrupu:

Mələhət Rzayeva, Şəymən Bayramova, İsmayıl Qocayev, Kənan Eynuroğlu, Günəş Mərd, Aygün Tahir

Texniki heyət:
Rüfət Dadaşov, İmamcan Əliyev

Qəzet "Şərq" in kompüter mərkəzində yığılır, səhifələni və "Azərbaycan" nəşriyyatında çap olunur

Qəzet Mətbuat və İnformasiya Nazirliyində qeydə alınıb.
Lisensiya: 535
www.sherg.az
e-mail: sherq-1996@mail.ru

Ünvan: Mətbuat prospekti, "Azərbaycan" nəşriyyatı.
Telefon: 447-32-41
538-44-50, internet 538-44-15, indeks: AZ1073

Hesab nömrəsi: "Kapitalbank"ın ASC 1 sayılı Nəsimi filialı 9900003611
SWIFT BIK AII-BAZ2X h/h
AZ17AIB38070019441100466111
Kod 200112 M/4
AZ37NABZ01350100000000001944
VÖEN 1300414651 Indeks: 0330 Tirajı: 2550 Sifariş: 1771

Yuxu rejimi pozulan uşaqlar

Türk psixoloq valideynlərə məsləhət və tövsiyələrini verib

Uşağınız gecə yatmır, yoxsa səhər oyana bilmir? Əgər bütün səylərinizə baxmayaraq, uşağınızın yuxu rejimini qoruya bilmirsinizsə və davamlı olaraq mənfi davranışlar yaşayırınsızsa, bəlkə də fərqli üsulları sinəmalısınız. Mütəxəssis, klinik-psixoloq Fatma Çelik bu çətin dövrü yaşayan valideynlərə məsləhət və tövsiyələrini verib.

Kiçik yaşlı uşaqların valideynləri daha çox övladlarını vaxtında yatdırma bilmədiklərini, nə qədər müxtəlif üsullara əl atsalar da, səhərlər yataqdan çıxara bilmədiklərini deyirlər.

Valideynlərin uşağı yataqdan çıxartmaq və ya hər 15 dəqiqədən bir oyandırmaq üçün istifadə etdiyi qazan və tava texnikası kimi texnikalar işə yaramır.

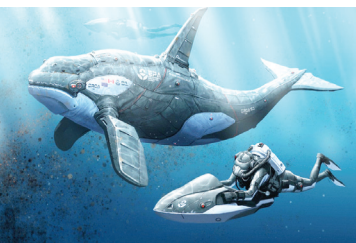
İndi isə bu vəziyyətin səbəblərinə nəzər salaq: Əvvəla, körpələrin yuxu rejimləri səhər tezdən oyanıb, axşam tez yatdıqları üçün larkların yuxu rejiminə bənzəyir. Yeniyyətlərin yuxu rejimi gecə gec oyaq qalan və səhər gec oyanan bayquşlara bənzəyir.

(Davmı səh: 7-də)

Turan

Alimlər bunu da bacardı

Suda mikroplastik toplamaq üçün robot-balıq yaradılıb

Çinin Siçuan Universitetinin alimlərindən ibarət qrup suda mikroplastikləri toplamaq üçün nəzərdə tutulmuş balıq robotu yaradıblar.

Azertac xarici saytlara istinadla xəbər verir ki, təbiiatçıların fikrincə, bionik balıq çevikdir, ölçüsü 13 millimetre çatır və qabıqdakı mirvari təbəqələrini xatırladan qrafen əsasında bir neçə təbəqədən ibarətdir.

Lazer şüası ilə təmasda olan robot işə düşür və mikroplastikləri bədənin səthinə çəkərək toplamağa başlayır. Qurğunun hərəkət sürəti saniyədə 30 millimetre çatacaq.

Əvvəlki layihələrdə suyu çirkənmədən təmizləmək üçün oxşar robotlar təklif edilirdi, lakin onların müxtəlif zəiflikləri var idi: onlar silikon və ya hidrojelədən ibarət idi, bu da onların asanlıqla zədələnməsinə səbəb olurdu.

"Kaş özünü öldürəydi"

Marmarisdə yanğın törədənin atası danışdı

Türkiyənin Marmaris bölgəsində 3 gündür davam edən və 3 min hektar meşə ərazisini məhv edən yanğını törətmiş Sacit Ayhanın atası Kadir Ayhan baş vermiş olaya təpki gəstərərək peşmanlığı içində "kaş ki, özünü öldürsəydi", söyləyib.

Xatırladaq ki, Marmarisdə meşə yanğını törətmiş şəxsin kimliyi belli olub və o, qısa zamanda Türkiyə polisi tərəfindən yaxalanıb. Oğlunun belə bir bağışlanmaz hərəkət törətdiyini öyrənən ata isə "onun belə bir iş görəcəyini heç təxmin etməzdim. Kaş ki, özünü öldürəydi, amma meşə yanmayaydı", deyib. "Şərq" Türkiyə mediasına istinadən bildirir ki, S.Ayhanın atası "A Haber" televiziyasına açıqlama verib. Açıqlama verən atanın son dərəcə üzgün, peşman olduğu gözədən yayınmayıb. "Bizim güzəranımız meşələr və sitəsilədir. Meşə bizə hər şey verir. Oğlum işə getmişdi. Geyimini dəyişdi, üzünü qırxdı, "axşam gələcəyəm", deyib evdən çıxdı. Sonra meşədə yanğın çıxdığını bildim. Oğlum qayıtmamışdı. Narahat oldum ki, birdən yanğın zamanı meşədə

olar, o da yanar. Zəng etdim, zəng çatmadı. Sonra motosikleti tapıldı. Sonra da özünün polis tərəfindən yaxalandığını öyrəndim. Biz arıçıyıq, arı təsərrüfatımız var. Meşə bizə çörək verir. Onu yandırmaq olarmı?! Çox pərişanam..." deyən ata göz yaşlarını saxlaya bilməyib. Ata oğlu haqqında "sakit adamdı, axşam erkən evə gələr, yatar, səhər durub işə gedərdi, ondan bu hərəkəti heç gözləməzdim", söyləyib.

Qeyd edək ki, meşədə yanğın törətməkdə şübhəli bilinən Sacit Ayhan polis tərəfindən yaxalanarkən əlində 2 kanistr benzin olub, sorğu zamanı meşəni yandırdığını etiraf edib. Muğla İl

Jandarma Komandanlığı tərəfindən aparılan axtarışlara "Kadro" isimli it də qoşulub. İt benzin qoxusunu alaraq şübhəlinin yaxalanmasına yardım edib. S.Ayhan işə istintaya ifadəsində ailədə problemləri olduğunu, ailəsinin ona torpaq sahəsi verəcəyini vəd etdiyini, lakin bundan vaz keçdiyini, bu səbəbdən də aralarında mübahisə düşdüyünü, spirtli içki qəbul etdikdən sonra benzinlə dolu kanistrləri götürüb meşəyə getdiyini və yanğın törətdiyini, əvvəlcə özünü də alovun içinə atmaq istədiyini, lakin qorxaraq oradan uzaqlaşdığını deyib. "CNN Türk"ə danışan Türkiyənin Daxili İşlər naziri Süleyman Soylu şübhəlinin

yaxalandığını, yanğın törətdiyini etiraf edən şəxsin ədliyyə orqanına təhvil verildiyini deyib, əlavə edib ki, son qərarı məhkəmə verəcək.

Məlahət Rzayeva

Nişan tarixləri belli oldu

Mərasim ailə arasında keçiriləcək

Türkiyəli aktrisa Demet Özdemirle müğənni Oğuzhan Koçun nişan tarixi belli olub.

Axşam.az Türkiyə mətbuatına istinadən xəbər verir ki, cütlüyün həftəsonu ham

elçiliyi, həm də nişanı baş tutacaq. Mərasim ailə arasında keçiriləcək.

Qeyd edək ki, müğənni Özdemirle "Sevgililər günü"ndə evlilik təklifi etmişdi.

Pınar Dənizin sözləri lağa qoyuldu

"Yargı" serialında rol alan aktrisa Pınar Deniz "İbrahim Selim ilə bu gecə" proqramında qonaq olub.

Axşam.az Türkiyə mətbuatına istinadən xəbər verir ki, aktrisa verilişdə amerikalı aktyor Timoti Şalame barədə dediyi "lik izləyəndə bəyənmişdim. Xeyli layihədə yer aldı, çox gördüyüm üçün sehirli idi" sözlərinə görə sosial şəbəkədə lağa qoyulub.

Twitterdə "Nəfəs al bir az hər yerdə Pınar Deniz", "Evdəki soyuducudan da Pınar Deniz çıxacaq deyə, qorxuram", "Yenə Pınar Deniz, bu qadın çəkilişləri necə çatdırır" kimi şərhlər yazılıb.

Qeyd edək ki, aktrisa ardıcıl olaraq "Ask 101" serialında, "Aşkın kıyame"ti filmində və reklamlarda yer alıb.

"Son nəfəsdə olduğumu hiss edirəm"

Bred Pitt kino karyerasını dərhal bitirmək fikrində deyil

"Oskar" mükafatına sahib superulduz Bred Pitt karyerasının sonunu proqnozlaşdırır.

Oxu.az xəbər verir ki, bu barədə GQ jurnalında dərc olunan yeni məqalədə

məlumat verilib. "Son nəfəsdə olduğumu hiss edirəm", - deyə 58 yaşlı Hollivud ulduzu qeyd edib.

"Bu, son semestr və ya trimestrdir. Fikirləşirəm ki, bu bölmədə nə olacaq və onu necə düzənləmək istəyirəm", - deyə o əlavə edib. Bred Pitt kino karyerasını dərhal bitirmək fikrində deyil. O, avqustda ekranlara çıxacaq David Leytç və Soninin "Güllə-qatır" blokbastrində rol alacaq. Burada Pitt emosional tükenmişlikdən sonra riskli işinə qayıdan, Tokiodan Kiotoya gedən qatardakı qatıl rolunu oynayır.

O, Sandra Bullok, Aaron Teylor Conson, Bad Banni, Coi Kinq, Zazi Bits, Loqan Lerman, Brayan Teyri Henri, Maykl Şennon, Karen Fukuhara və digər məşhur aktyorların da daxil olduğu aktyor heyətinə rəhbərlik edir.

Naməlum qəbirlər, məzar daşları

"Mavi çuxur" turistlərin ən çox görmək və sularında üzmək istədiyi yerdir

Qırmızı dəniz bu gün də dünyanın sirli məkanlarından hesab edilir. Xüsusən də, Qırmızı dənizdəki "Mavi çuxur" adını almış çökəklik, turistlərin ən çox görmək və sularında üzmək istədiyi yerdir. Təəssüf ki, gözəlliyi ilə məftun edən çökəklik həm də faciələr məkanidir.

"Şərq" Milliyyət.com"a istinadən bildirir ki, "Mavi çuxur" "dalğic məzarlığı" adıyla da tanınır. Çuxurun ətrafında xeyli sayda məzar daşları, naməlum məzarlar var. Bu günlərdə ərazidə çəkilmiş video isə qorxulu məqamları qeydə alıb. "Mavi çuxur" Misirin şərq sahillərini "yuyan" Qırmızı dənizin 120 metr dərinliyindəki təbii çökəklikdir. Qırmızı dəniz özü də bütövlükdə tektonik çökəklikdə yerləşir. "Mavi çuxur" isə çökəklikdəki dənizin çökəkliyidir, deyilə bilər. Turistləri cəlb edən "Mavi çuxur"un əsrarəngizliyi, fauna və florasının bənzərsizliyidir. Lakin bu təbiət gözəlliyi həm də yüzlərlə insana məzar olub. Yerli xalq çökəklikdə batıb qalması cəsədlər olduğuna inanır. Hətta onu dünyanın tavanı adlandırılan və yüzlərlə alpinistə, dağçılara məzar olan Comoluqma zirvəsinə bənzədirlər. Comoluqma dünyanın tavanı, "Mavi çuxur" isə yerin dibidir. Göyə qalxmaq istəyənləri Comoluqma, yerin dərinliyinə baş vuranları isə "Mavi çuxur" "udur".

Misir turizm şirkətləri "Mavi çuxur" a baş vurmaq istəyənlərə mütləq təcrübəli dalğic rəhbər təyin edir. Çünki ərazi çox təhlükəlidir. 120 metr dərinliyi olan çuxurun yalnız 25 metrliyinədək enməyə icazə verilir. Ərazidə çalışanlar ölüm hallarının söze baxmayan turistlərin də hələrinə baş vurmaq istəyindən qaynaqlandığını bildirir. Çünki dərinliyə endikcə qan təzyiqinin qalxması baş verir, nəticədə dərinlik sərxoşluğu sindromu yaranır. Bu da insanda baş ağrısı, baş gicəllənmə yaradır ki, nəticədə üzgüçülük qabiliyyəti itir, insan özünə yol

tapıb çuxurdan çıxıb bilmir. "Mavi çuxur" a baş vuranlardan bəziləri dərinlikdə bir işıq gördüklərini deyib, lakin onların gördüyü miraj hesab edilir. Dərinliyə baş vuruqca başgicəllənmə səbəbindən insanların gözü önündə müxtəlif görüntülər canlana bilər. Amma bir realıq bundan ibarətdir ki, "Mavi çuxur"un ətrafında - sahilə də bu gözəlliklər içində həyatını itirmiş şəxslərin xatirəsinə yüzlərlə məzar daşı mövcuddur. 1997-ci ildə İrlandiyadan Misirə səfər etmiş gənc cütlük "Mavi çuxur" a birlikdə baş vurmamışdı. Dalğiclər dərinliyə baş vuruqda cütlüyü bir-birinə sarılmış, ölü halda tapmışdılar. Mütəxəssislər olay haqqında "çox güman ki, biri həyəcanlanıb, panikaya düşüb, digərini də dərinə çəkib", deyirdi. 2000-ci ildə isə İsraildən gəlmiş bir rus - Yuri Lipski "Mavi çuxur" a özünü video-kamerasına alaraq enib. Və Yuri də "Mavi çuxur"dan geri qayıtmayıb. Onun çəkdiyi video bu gün də internetdə ən çox baxılanlar sırasındadır. Yerli xalq isə "Mavi çuxur" haqqındakı rəvayətə döyünərək ərazinin lənətlənmiş olduğuna inanır. Rəvayətə görə, əsrlər öncə ərazidə yaşayan bir ailə qızlarını sevmədiyi bir nəfərə zorla ərə verməyə çalışıb, qız isə özünü dənizə ataraq boğulub. Bu kədərli rəvayətdən savayı, dənizin dibində canavar və ya qatil bir qız yaşadığına dair əfsanələr də var. Bölgədə "Mavi çuxur"da batanları tapıb çıxarmaqla məşğurlaşan dalğic "sülmük kolleksioneri" kimi tanınır. Dalğic "Mavi çuxur" a baş vurmaq asandır. Bəzilərini məhz bu asan dalış çəşdirir. Elə bilirlər ki, dərinə baş vurmaq asandırsa, orada üzmək də çətin olmayacaqdır. Lakin bu, aldadıcıdır. Suyun təzyiqi rahat üzməyə imkan vermir. Boğulmaq və batmaq təhlükəsi də buna görə yaranır".

Məlahət Rzayeva

Mədinə İslam Universiteti Ginnesin Rekordlar Kitabına düşüb

Bu universitetdə 170 millətin nümayəndəsi təhsil alır

Səudiyyə Ərəbistanındakı Mədinə İslam Universiteti bu ali təhsil ocağında təhsil alan gənclərin milli mənsubiyyətinin sayına görə Ginnesin Rekordlar Kitabına düşüb.

Azertac xəbər verir ki, Mədinə İslam Universitetində 170 millətin nümayəndəsi təhsil alır. İlahiyyət üzrə ixtisaslaşmış bu ali təhsil müəssisəsindəki 9 fakültədə 20 min tələbə təhsil alır və onların böyük bir hissəsi əcnəbi gənclərdir. Səudiyyə Ərəbistanı hökuməti onların təhsil, yataqxana və nəqliyyat xərclərini ödəyir.

Ginnesin Rekordlar Kitabının sertifikatını universitet rəhbərliyinə Kitabların Nəşri üzrə Yaxın Şərq Agentliyinin sədri Talal Ömər təqdim edib.

Qurbağaların nəslə tükənmək üzrədir

Əsas günahkar Almaniyadır

Mərkəzi Almaniya və Fransada olan araşdırma şirkətləri tərəfindən aparılan yeni bir araşdırma çox təəccüblüdür.

Məlum olub ki, Avropa ölkələri qidalarında qurbağa ayaqlarından tez-tez istifadə etdiyinə görə qurbağaların nəslə kəsilmək təhlükəsi ilə üzləşib. Almaniyanın dünyanın ən böyük qurbağa ayağı idxalçısı olduğu ifadə edilən araşdırmada, Avropa Birliyi (AB) ölkələrinin hər il təxminən 4 min 70 ton qurbağa ayağı idxal etdiyi, bununla da təxminən 200 milyon qurbağanın öldürüldüyü vurğulanıb.

Araşdırmada, qurbağanın nəslinin gündən-günə yoxa çıxdığı və bunun ən böyük məsuliyyətinin Almaniyanın üzərində olduğu açıqlanıb.

Almaniyada yerləşən "Pro Wildlife" və Fransada qeyri-kommersiya təşkilatı "Robin des Bois", Avropada tez-tez istehlak edilən qurbağa ayaqlarının Asiya və Şərqi Avropanın bəzi bölgələrində qurbağa populyasiyalarına böyük təsir göstərdiyini bildirib.

Məlumatlarda, gastronomiyasında tez-tez qurbağa ayaqlarından istifadə edən Fransanın 2020-ci ildə 40 milyon dollar idxal etdiyi, Almaniyanın isə 90 milyon dollarlıq qurbağa ayağı idxal edərək Fransanı geridə qoyduğu ifadə edilir.

Almaniyanın dünyanın ən böyük qurbağa ayağı istehlakçısına çevrildiyi və qurbağanın nəslinin tükenməsi təhlükəsi ilə üzləşdiyi vurğulanıb.

Yeni hesabatda iki təbiət təşkilatı xəbərdarlıq edir ki, "Al bazarı üçün qurbağa ehtiyatlarının onilliklər ərzində həddindən artıq istismarı vəhşi qurbağa populyasiyaları üçün dramatik nəticələrə səbəb olub".

Turan